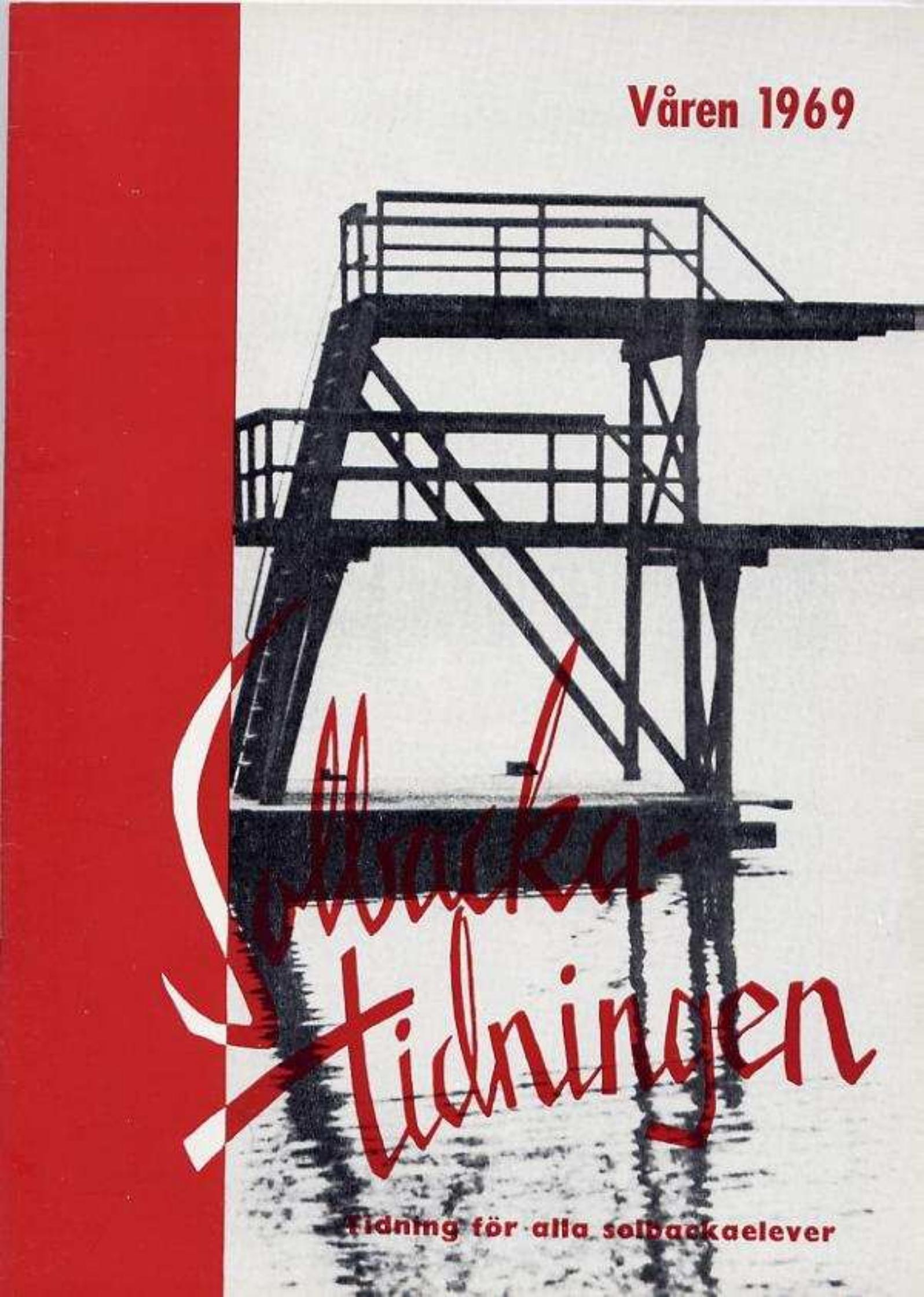

Våren 1969

Solbacke-
tidningen

Tidning för alla solbacke elever

Folke Godings vänner (elever, kolleger, SHT-kamrater, sångarvänner, umgängesvänner etc.) uppmanas lämna bidrag till en minnesantologi över Folke.

Alla vi som haft förmånen att lära känna Folke Godings rika och stimulerande personlighet, har en skyldighet att försöka förmedla en levande bild av honom, innan detta blir för sent. Tiden är inte inne för en värdering av Folke Godings insats i svenskt undervisningsväsen eller för en teckning av Solbacka läroverks historia under hans ledning. Antologien, som kommer att redigeras av mig med bistånd av Karin Goding och Harry Berger som rådgivande lektörer, bör lämpligen innehålla episoder, diskussioner, större eller smärre händelser, som så direkt som möjligt belyser Folkes personlighet: glimtar av Folke i arbete och i vänners lag. (Tänkt titel: Så minns vi Folke Goding...)

Bidragens längd kan förstas variera (förslagsvis 2—20 boksidor).

Ovanstående skissering av antologiens karaktär vill inte klavbinda någon vid utformningen av bidrag vare sig till form eller innehåll; den vill blott ange huvudintentionen med antologien.

Vore tacksam, om bidragen började inflyta så snart som möjligt, så att jag får tillfälle att påbörja antologiarbetet under sommarlovet. (Preliminärt sista datum för insändning av bidrag den 1/9 1969). Med hopp om en ymnig bidragsström tecknar sig Er tjänande broder, till vilken bidragen ställes.

Tyvärr hade i senaste vårnumret insmugit sig ett beklagligt tryckfel varför vi publicerar uppropet än en gång.

Adress:

Bo Magnusson
Solbacka läroverk
150 12 Stjärnhov
Tel. 0158/410 21

Sommaradress: Hamnsundet, Saltvik, Åland.

Hitt hämt sett

Göteborgsgruppen av Föreningen Solbackapojkarna arrangerade den 22 februari årets försenade "midvinterbal". Av de lyckade arrangemangen att döma torde uppskjutandet enbart ha ett positivt verk. Detta om man undantar enstaka klagomål om kollision med fjällresor och skolungdomens sinterlov.

Organisationskommittén JAN BLUME, CHRISTER HOLM och JAN HALLINGER vet dock av gammal erfarenhet att alla aldrig kan bli nöjda. Tryon har all be-der av den administrativa apparaten kring evenemanget som inte gick av för backor den här gången.

Detta intygar nedanstående och alla andra närvarande som dock märkligt nog var frånvarande (äminstone i svar på vitt) när Solbackatidningens kontaktman i Göteborg samlade in de listor om personalia som cirklade runt under tiden för värbalen.

Först på listan stod THOMAS LEIJONHUFVUD som gick på Backen 1952—60. Han är fortfarande journalist och liksom tidigare gift med EILA LEIJONHUFVUD. Thomas har nyss bytt jobb och pendlar än så länge träget mellan Göteborg och GUNNAR DIAMANTS favoritstad Norrköping. Den senare var emellertid aldrig med på balen.

PÄR FRANKE eskorterade fästmön, nyförlovade MARIE-LOUISE MESCH. Pär, som annonskrivare (taggar annonser för GT och HT i Göteborg), gick på Backen 1963—67. Han har inga barn, ingen lya. Den senare detaljen hoppas han snabbt skall vara avklarad genom att någon slår en signal på 031—29 48 00.

PEDER ENGSTRÖM är ännu ogift. Trots tappra försök av EVA LJUNG att gifta bort honom. Peder har varit backenit 1965—68 och studerar nu i Göteborg där

han föddes för 22 år sedan. Peder är mittemellan, har en yngre bror och en äldre syster och trivs bra med att bo på Bögatån 35, granne med ridhus.

HUGO OSVALD är svärfångad, vilket intygas av INGALILL LINDBLAD. Hugo är ogift och har inga barn vid sidan om. Hasselbladhs representant på Viktoriagatan föddes i Bromma utanför Stockholm 1940. Hugo, som har foton i blicken, sågs på Backen 1957—61. Han har med den äran fuskat som fotograf för denna tidning.

INGER och ANDERS FRUMERIE är mer oskyljaktiga än någonstans. Som ett synligt bevis på gemenskapen finns en näst dotter, född den 1 november 1966 eller sex år sedan Anders lämnade Backen. Han började där fyra år tidigare. Anders är så mycket göteborgare man kan vara och har Hårlanda fångelse in på knutarna.

DAN TRYGGELIUS är ogift och umgås gärna med INGRID ENÉRUS. Dan bor på Kompanigatan i Kristinehamn. Efter att ha fötts för 22 år sedan började han 1963 Backen-karriären, avslutad fyra år senare. Den som är pratsjuk kan ringa Dan på 0550—117 24. Har man extra tur kanske Ingrid Enérus svarar. Vem vet?

GÖRAN RYDIN och BIBI LUNDIN är, som framgår av namnen, ännu ogifta med varandra. Göran har som han själv skriver inga barn, "tack och lov", vad han nu kan mena med det. Hans far heter Dagge (!). Göran är fil. stud. med rätt att bo i Krokslätt som studenter i Göteborg ofta plägar. Boråsaren Görans Backen-år: 1959—67.

AXEL RYDIN är nästan gift med BARBRO HANSSON. Odont. stud. Axel gästade Backen 1964—68. Det sägs att han kunde se ända in i folks tänder re-

dan på den tiden. Annars bor han på Pilsinksgatan 3 och lystrar till postnummer 412 67. Hans värnpliktsnummer är däremot längre eller 480522—5515. Siffertrötta...?

CHRISTER HOLM ses gärna med HELEN BRUHN. Christer lyckliggjorde Backen 1953—57 och har sedan dess fått in båda fötterna i textilbranschen. Där stannar han av födsel och obehag vana om inte, som han uttrycker det, "LO sätter en käpp i hjulet". Den 28 mars blev Christer ett med Helen. Grattis!

LARS SANDRING och ULLA WALLIN-SANDRING är läkare, respektive journalist. Han på Carländerska sjukhuset, hon på Göteborgs-Tidningen som sätter nya upplagerekord. Lars är göteborgare sedan 1921, då han föddes. Exakt 18 år senare dök han upp på Backen. Studentmössan gick i vädret 1941.

forts.

GROBA - ny förening

En ny förening har kommit igång på Backen. Föreningen heter GROBA och har tillkommit på initiativ av C. G. WRANGEL & S. RUNE.

GROBA har mottot: Roa skolans elever efter bästa förmåga. Tyvärr har vi ej efterlevt vårt motto till punkt och pricka och därför vill vi nu offentligen be om ursäkt för vår slapphet. Vi hoppas vi kan komma igen med nya friska tag nästa lärsår.

TILLS DESS: EN TREVLIIG SOMMAR ÖNSKAR GROBA.

CARL-GUSTAF och CAMILLA DIEDRICHS är gifta, lyckliga. Putte Diedrichs är, anspråkslös nog, "en måttligt alkoholiserad nasare". Ekenkis (bör på snacket) hemmahörande på Tjustgatan. Ingen som gick på Backen 1954-59 kunde undgå att märka att Putte gick där samtidigt. I siffror heter Putte 391022-017.

TORSTEN LEMAN och BRITT-LOUISE med samma efternamn gick på Backen samma period som Putte Diedrich. Torsten, årgång 1940 (födelseåret) är gift och barnlös, men har trots detta god hälsa och gott hopp om framtiden. Han praktiserar juridik på den lemanska advokatbyrån och lär upp sig till notarie.

JOHN A. SJÖGREN och BITTAN NILSSON slår ofta ihop påsarna, särskilt på haler för Backen-bisar. John har lämnat rätt knapphändig uppgifter om sig själv. Han gick dock på Backen 1954-60 men är ännu ogift, trots gott om tid med Bittan. John träffas på Första Långgatan 4 i Göteborg.

LARS-OLOF "LULLE" LUNDBERG har hemlig maka. "Lulle" döljer dock ogärna att han varit gift i 5,5 år och haft barn sedan 3 år tillbaka. "Lulle" är köpman i Göteborg, där han föddes för 29 år sedan. Grunden till affärstalangerna lades med insill visshet gränsande sannolikhet på Backen mellan 1955 och 1959.

AXEL RYDIN med broder GÖRAN, läser i Göteborg och HANS CH PALMERS vid handels högskolan i samma stad.

OLLE Hallberg är förlovad och läser kemi.

Av 1968 års studenter har redan ANDERS ÖSTMAN och BENGT KLINTMAN etablerat sig i Göteborg.

BO FRÖLANDER åtföljdes av hustru och dotter när han återkom till årets Solbackadag.

"HOSS" WESTLING, gift sedan någon tid, bor i Uppsala, och läser på sin jur kand.

Solbacka har fått sin alldeles egen lilla Jonas. CARL och INGA WETTERSTRÖMS grabb, omtalas, förevisas och demonstreras av stolta fäder vid varje tillfälle som bjöds.

Överingenjör GÖSTA LOBERG är chef för den nya distributions-terminalen vid Pripps Bromma. När produktionen på Bromma börjar, kommer överingenjör Loberg att fungera som chef för tappningen. Han har tidigare varit platschef på Apotekarnes i Göteborg.

THOMAS LEIJONHUFVUD samlade uppgifter — och försökte även fotografera emellanåt.

På bilden, tagen av Thomas Bardenstam, ses fr. v. ordf C. G. Wrangel och v. ordf S. Rune.

SOLBACKABAL

Vik lördagen den 25 oktober ty då är det dags för en ny trevlig fest med damer, denna gång på Anglais. Klubbmästaren, i det civila källarmästaren, Einar Öjstad bullar upp med god mat, dans och annat trevligt och en nattsexa hör naturligtvis också till.

Alla f.d. solbackapojkar, föreningsmedlemmar eller ej är välkomna liksom lärare och andra solbackavänner. Kallelse kommer senare att utsändas till alla föreningsmedlemmar. Övriga som är intresserade kan kontakta föreningens sekreterare C.-F. Widstrand, Edsångsvägen 3 A, 191 54 SOLLENTUNA, tel. 08/96 09 19.

ARETS FÖRSTA VARDAG firades med naturkunskapslektion i gröngräset. Det är magister Wetterström som slagit sig ner med klass I D (ekonomisk linje) utanför fysiksalen.

<p>Prenumeration 5 år kr 50:— Lösnummerpris kr 6:—</p> <p>Medlemmar i Föreningen Solbackapojkarna erhåller tidningen utan kostnad</p>	<p>Redaktör och ansvarig utgivare: Gunnar Diamant, Akvarievägen 1, 135 00 Tyresö</p> <p>Lokalredaktör: Thomas Bardenstam, Solbacka läroverk, 150 12 Stjärnhov</p> <p>Ekonomichef, annonsör: Ulf Peyron, Kottlavägen 46, 181 61 Lidingö</p> <p>Distributionschef: Hans Norrman, Solbacka läroverk, 150 12 Stjärnhov</p>	<p>Tidningen utkommer med ett nummer per termin</p> <p>Postgiro: 46 29 45 · Lidingö</p> <p>Annonsprislister på begäran</p> <p>Tryckt 1969 hos Hälsingborgs Tryckcentral</p>
---	--	---

För de unga enbart

Enligt de flesta läsarna är det här den minst lästa sidan, så därför skriver jag det här mer eller mindre för mig själv.

Som lokalredaktör för tidningen kommer ofta frågan vem tidningen är avsedd för. Enligt tidigare ledare är den till "för både gamla och nuvarande elever". Vad som menats med "för gamla elever" har jag kanske inte riktigt fått någon kläm på. Skulle det vara detsamma som s k "utifrån inkommande material till tidningen", där det görs stora reportage om vad som har hänt den och den eleven från tiden när seklet var ungt? Enligt min och många andras åsikt så har det under de senaste numren av tidningen mer eller mindre enbart rört sig om "utifrån inkommande material", som för det mesta inte haft ett dugg att göra med Solbacka och dess elever. Att dra fram några exempel är onödigt, var och en vet säkert åtskilliga saker som kunde bytts ut. Jag tycker att tidningen uteslutande skall handla om vad som händer på Solbacka — det roar ju både gamla och nuvarande elever. Det som varit hör det fördolda till! **SÅ BORT MED MATERIAL SOM INTE HANDLAR OM SOLBACKA OCH DESS ELEVER. VEC-KOTIDNINGAR FINNS DET TILLRÄCKLIGT AV ÄNDA!**

Att det har blivit för mycket av "utifrån kommande material" beror på att det inte kommit tillräckligt med bidrag från hemmaredaktionen och det får var och en ta på sig sin del av skulden. Alla lokalredaktörer har väl erfarit att det är en hopplös uppgift att tjata efter bidrag. Det får bli lokalredaktörens egen uppgift att intervjua folk, göra reportage, fotografera, framkalla, kopiera — med andra ord: hålla ögonen öppna för resten av skolans elever och ordna så det som skall in i tidningen verkligen också kommer in.

Lok.-red.

Framtiden för skolan och ST

Under några år har Solbackas framtid diskuterats livligt: ekonomin har naturligtvis varit ett problem och vissa uttalanden om internatskolans framtid har kanske inte alltid varit det trevligaste man haft att lyssna till. Daga kommun, som sannerligen inte har några guldgruvor att ösa ut, har förstått vikten av att skolan blir kvar och tacknämligt nog satsat 200.000 kronor. Nu återstår att se om även statsmakternas inser internatskolornas — och i det här fallet — Solbackas betydelse och lättar på statsbidragssäcken. Den uppvaktning, som under våren gjordes hos statsrådet Moberg, gav i alla fall besked om att Solbacka inte är avskrivet i resonnementet och att regeringen är medveten om att internatskoleformen som sådan bör vara kvar. Frampå höstkanten har väl också den sittande internatskolentredningen sagt sitt och det är bara att hoppas, som Sven Fredholm uttrycker det, att det inte bara går politik i frågan utan att man ser på vad som redan finns — en färdig organisation.

Och ett klart besked om Solbackas framtid är faktiskt nödvändigt för att ge elever, lärare och all övrig personal den arbetsro som behövs och som är främsta grundstenen för ett gott arbetsresultat.

forts. å nästa sida

OMSLAGSBILDEN

på hopptornet har tagits av Mats Andersson. Han använde en kamera Minolta SRT 101. Filmen var Kodak Panatomic och objektivet var Rokkor Mc 55/1,7.

Så över till Solbacka-Tidningens framtid. Årets lokalredaktör, Thomas Bardenstam, har lagt ned ett enormt arbete och skickligt arbete — nästa nummer kommer nog också ett bra resultat av jobbet med kameran — och som synes när man bläddrar framåt i tidningen är det mesta innehållet hämtat från dagens Solbacka. Men en sak har han nog missförstått en del och det är just frågan om tidningens innehåll. Bardenstam vill ha en tidning med enbart material från Solbacka i nuläget. Visst, tanken är god och sådana tidningar har funnits vid sidan av ST. Självt har jag en gång givit ut Svart på Vitt. Som komplettering till ST går det bra men är helt orealistiskt när det gäller denna tidning.

Solbacka-Tidningen utges av föreningen Solbackapojkarna, en förening av tidigare elever vid skolan år från år. Föreningen är alltså arbetsgivare åt Thomas Bardenstam i hans egenskap av lokalredaktör. Och nu skall Thomas ha en sak klart för sig: det kostar pengar att ge ut en tidning. Att ST kommer ut kan han tacka de gamla eleverna för ty utan deras annonser hade lokalredaktören ingen tidning att publicera sig i.

Jag vet verkligen inte hur sammanhållningen eleverna emellan är på skolan för närvarande, men för oss som gick där när kamratskapet var ett av Solbackas främsta kännetecken, är det fortfarande roligt att få veta hur våra kompisar har det 10, 20, 30 år efteråt. Och kanske skulle grabbarna med annonserna sluta med understödet om de inte finge läsa vad de ville. För dem är detta lika läsvärt som nyheterna från dagens skola. Så kanske Thomas också ser saken om några år.

Thomas Bardenstam har rätt när han säger att det finns tillräckligt av veckotidningar, men han glömmer att det finns alldeles tillräckligt också av skoltidningar. Just genom sin blandning av material skiljer sig Solbacka-Tidningen på ett förtjänstfullt sätt från dessa. Så en lagom blandning av material blir det nog i fortsättningen också.

Lokalredaktören beklagar svårigheterna att få material från andra, svårigheter som är lika kända även för huvudredaktören. Varför kan t ex inte Staffan Broms berätta om en folkparksturné, Calle Orrenius skildra sina öden och äventyr bakom ratten eller Per Magnus Ihse, själv en gång lokalredaktör, berätta om besvärigheterna i lumpen.

Vet Ni för övrigt att varken Ihse eller Orrenius står i Solbackapojkarnas matrikel. Varför Calle inte gör det är svårt att säga, men Ihse har inte hunnit dit ännu. För — hör och häpna — matrikeln är från 1966. Det är alltså dags, verkligen, för en ny så skicka adressuppgifter till Hans Norrman nere på Solbacka. Om Ni har svårt för att skriva ett litet brev, så hämta bara en blankett om adressuppgift på posten och fyll i den.

Så till sist: har Ni också upptäckt att skolan fått allt fler flickor i elevkatern. Dessa skall efter hand bli medlemmar i föreningen, hoppas vi. Där finns redan nu några kvinnor så kanske det finns anledning fundera på namnfrågan. Skall det vara föreningen Solbackapojkarna i fortsättningen. Skriv gärna och skicka in nya namnförslag.

G. D.

Uppvaktning hos Sven Moberg

En dag i maj uppvaktades statsrådet Sven Moberg i Stockholm av en delegation förande Solbackas talan. Vad delegationen närmast ville var att påskynda statsrådets departement ifråga om den pågående utredningen om internat-skolornas framtid.

Den manstarka gruppen ville helt enkelt ha ett bestämt besked för framtiden men fick det naturligtvis inte. Statsrådet Moberg förklarade att frågan ännu inte är slutgiltigt diskuterad och att en del viktiga frågor återstår att undersöka.

Från länsstyrelsens och landstingets representanter framhölls att Daga kommun gjort en storstilad insats för skolan, men sades också att Solbacka är synnerligen värdefull för denna glesbygdskommun.

I delegationen ingick landshövding Ossian Schilstedt, landstingsrådet Edvin Stigberg, direktör Sven Fredholm från Solbacka, Daga kommuns fullmäktigeordförande Olov Widén, kommunens kamrer Ivar Arvidsson och kanslichef Olle Ålgevik från länsstyrelsen.

Uppvaktningen hos statsrådet Moberg. Från kommunalfullmäktiges ordf i Daga, Olov Widén, landshövding Ossian Schilstedt, statsrådet Sven Moberg, dir Sven Fredholm, landstingsrådet Edvin Stigberg.

SKALLET FRÅN HAMMARSKOG

Solbackalärare med skulpturbobby

Man hade berättat för oss om det grufuliga skallet från Hammar-skog, som småt skrämde begav vi oss dit för att se, vilket gigantiskt odjur som så ljudligt givit detta ifrån sig. Döm om vår förvåning, när vi såv se en liten tax stå och iakttä oss. Men det är klart — betar busse Lars-Erik Wall och är en skicklig och uppmärksam skulptör, så kan man ju förstå skollvolymens styrka.

Vi fick också reda på senare, att när vi i förra numret presenterade Solbackas rasbunder, så fattades Tuff, som han heter. Redaktionen bugar sig och ber om ursäkt och hoppas att vi härmed något slätar över vår tabbe från förra numret. Men nu är det dags att tala om Herren till Hammarskog själv och vad han företar sig.

Mag Wall har experimenterat med allehanda material, tex trä, keramik, mosaik, cement och lättbetong. I början av sin konstnärsbana arbetade och snidade han mest i trä, och blev starkt uppmärksam, därom vittnar alla de positiva intervjuerna och utställningsrecensionerna. Men på senare år har mag Wall alltmer arbetat med metaller som driven kopparplåt, mässing och järn. Koppas har blivit hans favoritmaterial. Hans tidigare produktion har till stor del kännetecknats av människofigurer och fåglar, men ett nonfigurativt drag och längtan till abstraktioner har efterhand vuxit sig allt starkare.

Familjen som ett uttryck för fasthet och trygghet samlar han i grupper med stram, sammanhållen gotik och hans "Mor och barn" är varmt naturliga och jordnära. Spännvidden är stor mellan expansiv kraft och tung, lugn träform. Hans konst manar åskådaren till eftertanke vare sig det gäller ur kopparplåten fram-

hamrat clownansikte eller en gracil lek i ett mjukt formbart material.

Sedan ST:s redaktion senast intervjuade mag Wall (1960) har hans namn som konstnär blivit mer och mer känt. Mag Wall har deltagit i ett 20-tal utställningar bl a i Katrineholm, Torshälla, Motala, Gävle, Borgholm, Malmköping, Järna, Gnesta och 7 stycken Sörmlandssalonger. Även vi på Solbacka har haft möjlighet att beskåda verken, då magistrarna Wall och Isenius hösten 1967 invigde Hammarskogs ateljé med en utställning vilken blev positivt uppmärksam av dagspressen. Mag Walls senaste utställning ägde rum på Hammarskog julen —68.

Han har gjort ett flertal större skulpturer som har beställts av olika företag och städer. Den största till omfånget är Caritas, ca 5x2x2 m + sockel (totalhöjd 5 m) och den står placerad i en

forts. å sid. 13

Den 5 meter höga "Caritas".

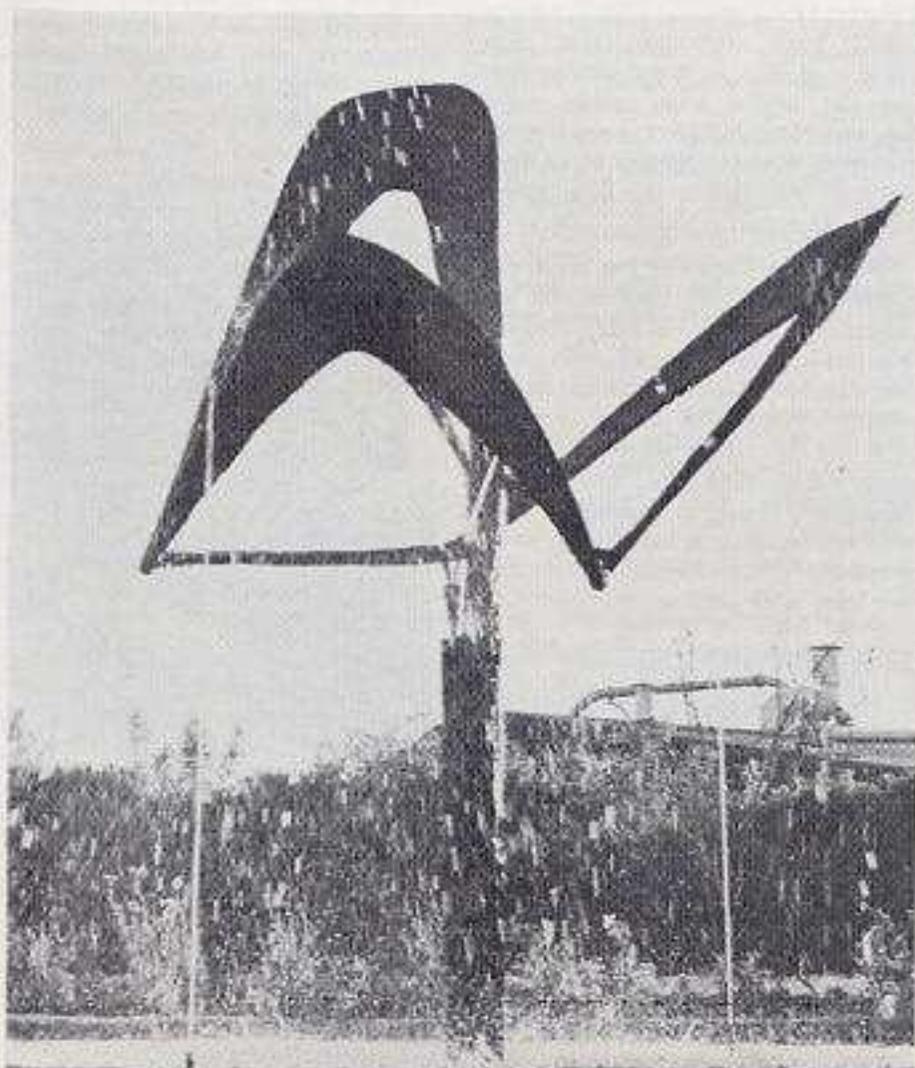

Lars-Erik Wall i färd med att lägga sista handen vid "Jesus talar till folket" i driven koppas.

Kopparskulpturen "Clownen".
Skulpturen "Ungdom" av koppas.

Ytterligare en kopparskulptur "Mor och barn".

40-årig lärargärning slut Lord Harry lämnar Solbacka

Stannar i miljön och blir Jättnabo

I och med vårterminens slut lämnade en trotjänare Solbacka. Magister Harry Berger pensionerades och hans lärartjänst i franska och engelska blev ledig efter 39 år. Men magister Berger kommer säkert även i fortsättningen att då och då besöka "sin" skola, eftersom han förmodligen inte kommer att flytta längre bort än till Jättna.

Harry Berger, som nu lämnar Solbacka efter 39 år.

Vad är det då som gjort att Harry Berger i så många år stannat kvar på Solbacka: är det skolan själv, naturen, internatformen eller kanske rent av eleverna?

— Ja, säger magister Berger, det är en liten bit av allt det där, men mest ändå det goda förhållandet mellan alla som verkade på skolan. Det har funnits en sammanhållning, samarbetsvilja och ett förtroende mellan eleverna och lärarna, som gjorde att var och en som kom hit trivdes. När jag kom hit var hela skolan som en enda stor familj, alla tyckte det var en ära att kämpa för sin skola antingen det var på eller utanför idrottsplatsen. Tyvärr, tyvärr, tycks emellertid mycket av

En alldeles nytagen bild, med Barden bakom kameran, av Harry Berger och ingenjör Kugelberg, under ett besök denne gjort på skolan. Ingenjör Kugelberg var elev 1903—1905.

Gentlemannen Harry Berger plåstad 1961 av Pelle Svensson.

detta saknas hos de nyaste generationerna Solbackaelever.

Allt som gäller Sir Harry, Lord Harry (Eskilstuna 1948), hans "air", hans trenchcoat, den perfekta engelske slottsgentlemannen, har det under åren ordats mycket om. Det behöver inte upprepas bara konstateras att hans korrekthet och finhet är helt självklar och naturlig.

Försiktigt försökte jag med två dörtingningar och väntade på att magister Berger skulle öppna. Väntetiden gav verkligen plats för funderingar över hur mötet skulle avlöpa och under besöket slog det mig gång på gång att jag nog måste tänka på vad jag sa. Magister Bergers korrekta och stillsamma sätt är svårt att sammanfatta i ett träffande ord. Låt oss kort säga att han har "det".

SEG SMÅLÄNNING

Harry Berger är småläanning, född i Misterhult mellan Västerвик och Oskarshamn. År 1922 provade han ut rätt storlek på vita mössan vid Västerviks läro-

verk varefter Uppsala och Östgöta nation gav en fil mag 1928. Det råder väl ingen tvekan om att ämnena var språk, mer förvånande är att han studerat även matematik, som han också undervisat i. Efter en termin vid Norrbärke kommunala mellanskola i

forts. å sid. 13

Harry Berger under utövande av sin främsta hobby, fotografiering.

Konung Oidipus och Majestätet Markurell

☆ Av Bo Magnusson

Många smådetaljer i Hjalmar Bergmans Markurells i Wadköping är hämtade ur den antikt-klassiska föreställningsvärlden.

Humlan surrar ångestfullt i dödsryckningar över de redan hänsövna flugorna och getingar-na i en punschkopp, som står på ett bord prytt med "zodiakens stjärnetecken", föregripande Markurells ångesttjut, vilket i likhet med surret öppnar ett perspektiv mot "ett kosmiskt lidande" (Jfr Gunnar Tideströms intressanta studie över Katt och rått i Sam-laren 1954). Man kunde kanske också säga, att detaljen är en upp-takt till den i stor utsträckning klassiska ödesymboliken. Mödrar vallfärdar på sönerns student-examensdag till lektor Barfoths orakelalm för att lyssna till suset i den krona, som minner om ekarna i Dodona. Och rektor Blidberg "är den pelagiske Zeus", allvetande och förtegen. På Gossens, för Wadköping ödes-digra, examensdag spinner bistra parcer "en tråd av guld och pur-pur. Det anförda är förstås käse-rande utanverk i symboliken men bidrar (liksom det förhållandet att Jesu krubba för tante Rütten-schöld är ett "palladium", att Markurell jämföres med en Pythia och att Johan och Louis kallas dieskurerna och deras slagsmål "ett fritt gymnastiskt spel") till att leda tanken åt det antika hål-let, när Bergman i annat sam-manhang i boken o. med djupare tag filosoferar över "det grymt lekfulla Ödet". Intrycket, att Bergmans ödesuppfattning har hellenskt tycke, stärks bl. a. av vad han berättar om Markurells släktförbannelse och om Carl-Magnus de Lorches avgörande ne-derlag, som förbereddes "med all skyndsamhet och precision". Den urverksmässiga, kalla determinis-tiska synen hos Bergman erinrar på den sista punkten om Deme-kritos' Ananke-lära.

Ödessynen har gjort det möj-ligt för Bergman att ge sin roman en dramatisk karaktär erinrande om Oidipustragedien. Bergman kallar själv i boken händelserna den 6 juni 1913, examensdagen, "ett sorgespel".

Det råder med hänsyn till genreskillnaden stora komposi-tionella likheter mellan tragedien

och romanen: koncentrationen av handlingen till tid och rum, den successiva "analytiska" exposén, peripetion, den tragiska ironien etc. Men det som är intressantast är en annan parallell — den jäm-förelsevis stora överensstämme-len i teckningen av huvudperso-nerna.

På Jakob Kullings givande läs-art av Markurells i Wadköping (i Hjalmar Bergmans människoideal, 1964) som en omvändelsehistoria — Markurell en förkrossad Job — kom Gösta Attorps' sensationella analys (i Svenska Dag-bladet 1966) av de italienska in-slagen i romanen. Övertygande visade han bl. a. att Bergmans intresse för påven Alexander VI påverkat utformningen av H. H. Markurell.

Men de kristna och de renäs-sanska inslagen i väven bör inte skymma den antika ränning-en: Jerusalem och Rom får ock-så ge plats åt Tebe. Den ekono-miske Wadköpingskungen Mar-kurell är liksom kung Oidipus en passionerad och häftig man. Li-ka gärna eller hellre än av själv-tillräcklighet, högmod i kristen mening, kan Markurell sägas li-da av hybris, ett övermod, som mer bottnar i bristande självkän-nedom och i impulsivitet än i ingrodd egocentricitet. Liksom Oidipus saknar han måttfullhet eller besinning (sofrosyne).

Tragiskt — ironiskt — jag skall strax utförligare uppehålla mig vid ironien i romanen — ut-manar Markurell sitt eget öde, då han med sin feta, hycklade öd-mjukhet brukar fråga: "Hustru, är det min son eller din?"

Utan insikt om sin reella situa-tion i tillvaron uppträder värds-husvärdén överlägset, när hans maka lagt sig ut för häradshöv-ding de Lorche, som riskerar att bli satt i konkurs för att han bett Johan, Gossen, dra åt helvete.

När fru Markurell säger, att hon länge vetat, att mannen inte ansett henne "god nog att vara mor åt Johan" mumlar herr Mar-kurell: "Mor hit och mor dit". Och aningslöst svarar han på sam-ma sätt på hustruns innehållsdigra fråga "Men Markurell är god nog

att vara far?": "Far hit och far dit." Fruen säger till honom att "akta sig" men förvisso tar han sig inte i akt.

Efter morgonuppvakningen av perukmakare Ström och konditor Wedblad går Markurell under förberedelserna för examensfesten genom sitt mellanhavande med Wadköping och inbillar sig ha Försynen på sin sida. Han grips av lyckoyrsel och spottar på Wadköping. Stunden är den lyckligaste i hans liv, det känner han på ett "storhetsvanvettigt sätt". Och tillägges det: "Han förnam lyckans sötna, segerns stolthet och den fullkomliga ensamhetens majestätiska och fruktansvärda höghet." Det är själva kulmen för Markurells insiktslösa övermod. Lika majestätiskt visar det sig inte i fortsättningen, men det finns där som säkra skygglappar mot inblick i tingens ordning.

När professorn i kemi säger, att den gosse han åsyftar och som varit usel i kemi omöjlig kan vara Markurells son, utbrister värdshusvärden tvärsäkert: "Se där!... "Vad var det jag sa? Det dricker vi på."

Markurell har en egen Teiresias i epileptikern Ström, som i en syn överblickar Markurells levnadsbana och ser hans gränsöverskridande högmod. Fjällen faller nu från Markurells ögon, och han inser, att han varit "ett blindstyre", d. v. s. just detsamma som hans hustru kallat honom strax innan i den stora uppgörelse — och avslöjarscenen. Men Barfothen skall ta vid, där Ström slutat, bannade honom med bl. a. orden "Du är högmodig i din sorg och för din elakhet finns ingen gräns." Efter den Barfothska salvan påstår Markurell först, att gossen är död men lyfter strax de skälvande ögonlocken och visar lektorn "två ögon som liknar rödgula, variga sår", och säger: "Det är inte så heller. Han lever nog. Det är jag som är död." Bakom Markurell avtecknar sig i detta ögonblick för läsaren den olycksdrabbade, av smärta vanvettiga Oidipus med de utstungna ögonen. (Ett parallellöde erbjuder Carl-Magnus de Lorche, där han knusad och halvblind trevar efter pincenén i kläd-kammaren!) Men Barfoth ger Markurell i en avslutande harang för säkerhets skull ett andra skott. Han beskyller denne för att hög-

modas i sin smärta och att inte veta, vari hans olycka består. Den insikten bibringas han av Barfoth med orden: "hos dig är allting störst".

Så tillfogar han några ord om Markurells skurkaktiga förfäder och antyder därmed att Markurell — liksom Oidipus — lyder under släktförbannelse. Det myllrar av exempel på tragisk — och annan — ironi i berättelsen. Flera personer rör sig som katter kring het gröt — kring det faktum, som är en hemlighet för Markurell och, kanske, för gossen. Under tiden gillrar värdshusvärden sin egen fälla, snärjer sig som Oidipus allt fastare i sitt ödesnät.

Redan på ett tidigt stadium i boken meddelas, att intimare vänner till Markurell med honom ibland skämtade om faderskärleken, påpekande olikheten i hårfärg mellan föräldrar och son. Men för Markurell är sådant "besynnerligt men alls inte underligt". Frågan är om det inte är en ironisk vits, när fru Markurell på makens fråga om hon minns, att Carl-Magnus de Lorche varit fader till gossen svarar: "Han var så gemen".

Mest soflokeisk är väl den tragiska ironien i Markurells replik till rektor Blidberg: "... Vore det jag, som hade en oäkta son, så skulle de sätta honom på domkyrkotornet i stället för tuppen."

Blodigt tragikomisk blir ironien, då biskopen på Gossens studentskiva väljer att tala om "faderskärlekens betydelse för samhället".

Ironien kan även vändas i djup humor, som då Markurell på hustruns fråga om det skulle vara bättre om sonen vore lik honom "sorgset och ödmjukt" svarar: "För mig vore det väl bättre." Men med det fjärrar sig också Bergman från den soflokeiska ironien.

Till sist: om Hjalmar Bergmans stora intresse för Oidipus vittnar indirekt det faktum, att han i en senare roman, Jonas och Helen 1926, låter Jonas i biljettkön till en teaterföreställning hålla ett föredrag för Helen om det falska i teaterns väsen såsom det bl. a. framträder i Konung Oidipus.

Kärnan av artikeln tidigare införd i Kvällsposten.

**AB J. Hilding Hansons
Mek. Verkstad**

KUNGSÅRA · VÄSTERÅS

Lord Harry . . .

forts. från sid. 10

södra Dalarna kom telefon från Folke Goding och hösten 1930 blev Harry Berger Solbackalärare. "Jag var inte speciellt svår att övertala, då jag en tid innan gått och funderat på det här med internatlärare."

När Harry Berger kom till Solbacka hösten 1930 fanns där bara 87 elever, plus 13 externer och 11 lärare. Gymnastiken fanns liksom Skolhuset, Gamla skolan — nuvarande Olympen — Nain, som låg ett 15-tal meter bakom nuvarande Västerbo, Klostret och Mässen, nuvarande Reserven. Österbo var under byggnad.

— Den byggnaden skulle för övrigt vara färdig till höstterminen — 30, berättar Harry Berger, men hann inte bli riktigt klar, varför en hel del elever fick bo i skolhuset den första månaden. På golvet stod fullt med sängar där pojkarna låg och på estraden bodde två lärare för att övervaka ordningen. Österbo stod emellertid snart klart och provisoriet kunde upphöra.

— Morgonböerna hölls under tiden på gamla Mässen och matsalen var i nuvarande läsläsningssalen i Reserven och i klassrum 16 var serveringsrum. På andra våningen bodde personal. Skolhuset, som fanns redan då, räckte väl till för undervisningen. För-

sök att införa gymnasium på Solbacka gjordes 1915—16 och 1927 men tiden var då ännu inte mogen. Hösten 1930 kördes det emellertid igång och redan tre år senare fick Solbacka rätt till studentexamen.

VARM MUSIKVÄN

Intresset för musik har alltid legat Harry Berger varmt om hjärtat. På 30-talet fanns också en orkester bestående av lärare och elever, som svarade för underhållningen vid avslutningarna och vid den sk treföreningsfesten den sista april. (Treföreningsfesten ordnades av orkestern, sångarförbundet och Foibos). Orkestern, där magister Berger spelade fiol, hade en stor samling instrument såsom cello, kontrabas, trumpet, dragbasun, piano, flöjt, saxofon och fiol.

När det någon gång arrangeras en fototävling är Harry Berger självskrivnen ledamot av juryn. Han är ett säkert "kort" när det gäller fotografering, dess teknik och utförande och har god blick för de bästa motiven.

— Det var hösten 1948 som det bildades en fotoklubb på skolan och där jag var vice ordförande, säger magister Berger.

Att intresset hållit i sig vittnar hans arkiv om. Det går sannerli-

gen inte av för hackor vare sig det gäller kvantitet eller kvalitet.

En annan verksamhet — kanske det kallas hobby — som Harry Berger haft och har är att klippa dagspressen på allt vad som skrivs om Solbacka och ett digert material, samlat från 1934, visar skolan från alla dess sidor.

BLIR GRANNE

Halvt om halvt har Harry Berger blivit lovad att få flytta in i den lilla flygeln på Jättna efter värterminens slut. Det tycker han själv är en god avslutning på tiden på Solbacka, för "är man född på landet och har tillbragt hela sitt verkamma liv i den miljön, är man litet rädd för att flytta till jättna i en modern stad".

Att utforma ett tack till Harry Berger för hans 40-åriga lärargärning vid Solbacka är en ganska hopplös uppgift. Men så här på en skrivmaskin kan tack högst skrivas: TACK!!!

Barden

SKALLET . . .

forts. från sid. 9

fontän vid AB B Bergströms Kemiska Fabriker i Gnesta. Han har även gjort en reliefskulptur i koppar på 4,5x1,5 m. Den tolkar ett sakralt motiv, "Jesus talar till folket" och pryder "scenväggen" i älderdomshemmet Vätterlidens samlingsal i Motala. Även när det gäller Katrineholms stad, Eskilstuna stad, Oxelösunds Järnverk, Sörmlands läns landsting och mentalsjukhuset för barn utanför Järna m fl platser finns mag Wall representerad med sina skulpturer.

Vi på Backen hoppas förstås, att han även under kommande år måtte få tid över att fortsätta sin skapande konstnärliga verksamhet. Och många är de Solbackaelever, som mag Wall inspirerat och vars formsinne odlats under hans ledning vid snickarbanken, svarven eller stället i "Slöjden".

Barden

VAD DÖLJER SIG
INNANFÖR DESSA VÄGGAR?
(Se nästa sida!)

VI
ÄR

NYF
FIK
NA

PÅ NORREBO 3

Redaktionen har varit litet nyfiken att få reda på vad som inte bara syns utåt. Men att tränga in sig på Norrebo 3, för att få veta på några fakta på inside-sidan, är litet svårt om man skall göra det själv, så varför inte be någon som "arbetar" från insidan. Det gjorde vi... Red.

Hemåt på tåget Palle för; i samma landsdel många bor; vad sedan hände, är ett fakta; någon syntes efter Palle trakta; kär blev hon i den "snobben"; men, ack ve, hon fick ju "nobben"; hennes känslor dock har mattats; då det hit och dit har hattats.

Guðrun tidigare flicklakej; säg åt vem, vi vet det ej; nu hon går sin egen väg; är det inte strongly, så säg?

Gerd hon är en stilig flicka; pojkarna UPPÅT på henne syns blicka; på luckan är hon dock inte så hög; till "queen" över Norrebo hon ej dög.

Marie, en flicka som alla tycks gilla; på luckan en mästare i att kräma en prilla; under VM-hockeyn hon framför TV-n hängde; och vid mål hon stolar i väggen slängde; ur hennes rum vi poppen hör flöda; volymen en vanlig människa kan döda.

Anita i teckning aldrig går bet; om henne vi ingenting annat vet.

Vår egen lilla kurator Cajsa är; hur livet går till, hon oss gärna lär; förövrigt hon sjunger i moll och i dur; men det är väl ingen som riktigt vet hur.

Agneta kan ej benämnas "planka"; hon kallas av pojkarna allmänt för "anka"; detta hon dock aldrig är ledsen för; det verkar som ingenting henne rör.

Birgitta en sömmerska av stora mått; hon många gåvor av naturen fått; när hon nu till våren slutat har; nå'n intelligentsia på Backen knappast finns kvar.

Ingegerd syns sällan hemma; på luckan hon tillhör en bullrig; en dag hon i garderoben satt "femma"; för att spela rektor Ehn ett spratt; men tråkigt nog föll plojen platt.

Lena tänkte "fjärde gången gilt"; men än en gång DE henne från Lelle har skilt; är tyst och stillsam i vanliga fall; men kallas ibland för Lena Ball.

När man kommer in i Elsas rum; tycker man sig höra djungeltrum; vår andra Lövgrenska rådis hon är; och ofta den vita jackan hon bär; i början hon russade ut med hast; för att någon kille försöka få fast.

Eva-Lotta är skolans egen foto-flicka; tyvärr brukar kameran ofta klicka; för pojkarna på något annat blicka.

Pricken den justaste flickan på vår lucka; ännu har ingen med henne velat mucka, hon är inte den som sätter sig på någon hög häst; men då det gäller ridning är hon bäst.

Gebba kom och gapade mycket; och miste därför hela stycket; nu hon bara Styrén har; men HAN är ju top-penrar.

Liselott, kusin till Cacka; om allt och alla hörs hon snacka; av hemlängtan hon gråter strida tårar; men dess emellan hon pojkarna "bedärrar".

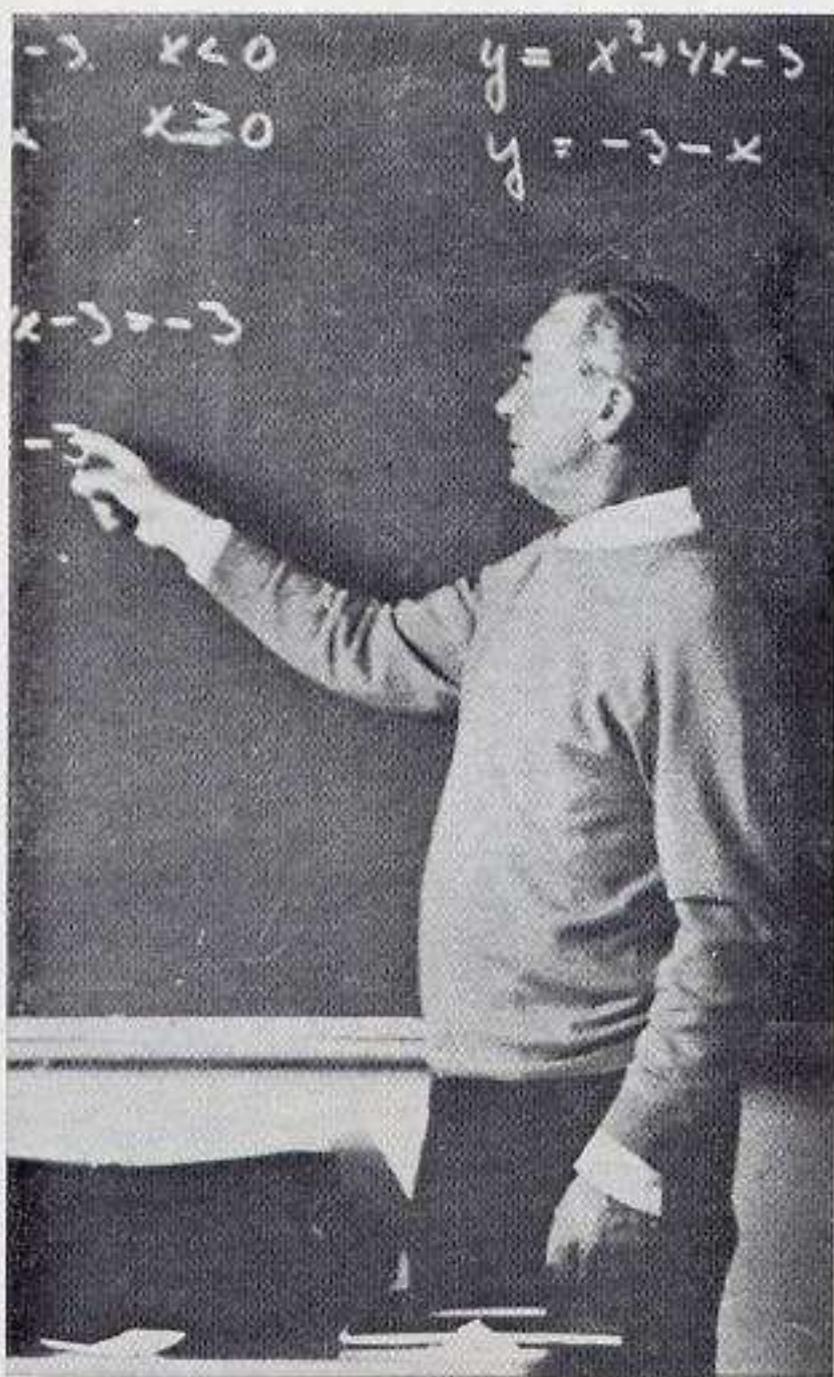
Diskussion på hög nivå Beata för; och dricker kaffe i ett kör; som katten hon ibland hörs spinna; ja, hon är märklig denna kvinna.

Marran även kallad Mulan; stjärar in i siarkulan; allas öde hon bestämmer; ja, hon nästan gänget skrämmer.

Det finns en siffra som Pygge är lik; på denna siffra kan man aldrig bli rik; i höstas hon förlovad blev; men då i galen tunna klev; hon trodde att han var lakej; men ack, vår Trolle ville ej; i skolan blev det hårda tag; hon följde minsta motstånd lag; och la sig sjuk varenda dag.

Titte knoppar hela da'n; annars lever hon som fan; varje natt ett brev hon skriver; till sin Bengt, som lycklig bliver.

I kiosken vi "Morsan" aldrig ser; hon alltid någon annan ber; pluggar gör hon som en häst; hon vill gärna vara bäst.

Pipen i munnen — som vanligt!

Faxo har intagit sin vanliga plats. På trappan till Lillebo.

Magister Ericsson utan pipa... Ett kryss i pipskäftet!

Instruktion och finputsning inför ett centralprov.

Lillebo, platsen där magister Ericsson gör sina "beräkningar!"

VÅRA DEMOKRATER

Att tänka sig ett Solbacka utan magister Axel Ericsson och Faxo det går bara inte. Ett Solbacka utan detta par är helt otänkbart! Magistern började på Solbacka 1942 och är därmed en av de lärare på skolan, som har flest undervisningsår på "pipan".

Ordningssinne, ansvar och plikt känsla är magisterns utmärkande drag. Han gör gärna en snabbräkning för den elev som kommer fem minuter för sent och förklarar, att om denna sena ankomst upprepas, så kommer eleven att förlora 40 lektioner på ett läsår.

Av detta framgår kanske att magister Ericsson undervisar i matematik, men även fysik tillhör hans ämnen. Innan salsskrivningarna sker bombarderar magistern eleverna med tipstal och övnings exempel. Varför? Jo, för att eleverna skall kunna prestera ett så bra resultat som möjligt. "Ingen skall behöva gå sysslös, då kan han komma till mig, så skall han få ett dussin papper till med andra tipstal."

Magisterns humor är något originell. Den flödar inte, men är lagom avvägd, stoppas in på rätt plats i rätt ögonblick och framläggs alltid lite klurigt och spontant. Den förfelar heller inte sin verkan bland eleverna.

Magister Ericsson har en energi och kondition som förvånar många elever. Allt

som oftast ser man honom motionera "storstigen runt" eller på vintern hålla konditionen med skidmotion. Allt medan Faxo tumlar fram bakom i skidspåret. Har det varit några dagars längre lov finner man vid återkomsten alltid herr och fru Ericsson härligt brunbrända från en sydligare sol.

Att fotografera magister Ericsson utan pipa i munnen hör till det svårare och ibland får man intryck av närvar-hur-som-helst-rökande.

Så var det dags för Realexamen

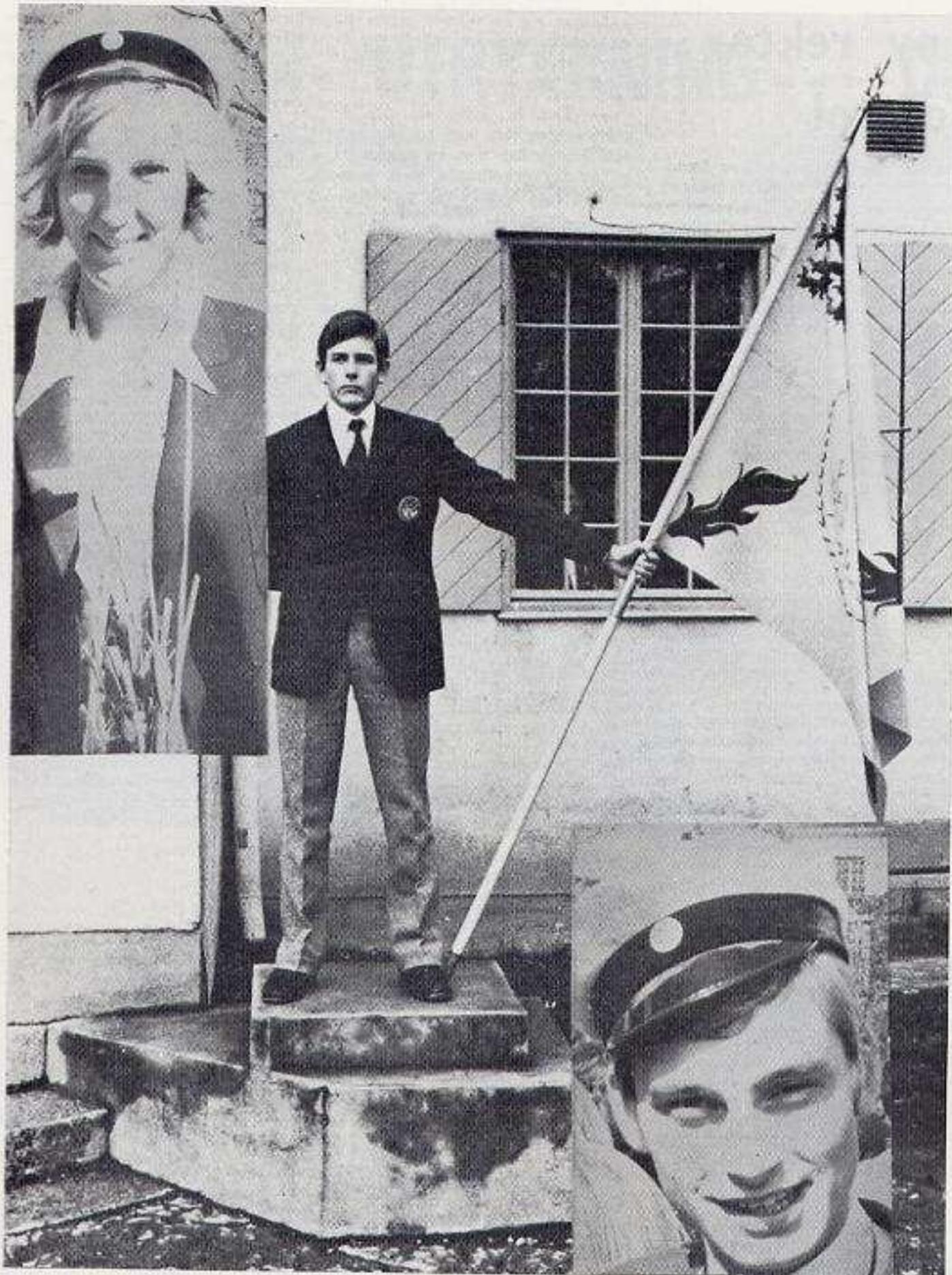
Följande 35 elever kan känna sig stolta över att de har kommit en bit på väg: Christina Bengtsson, Per Edeheim, Björn Ljung, Lena Marvik, Michael Norén, Anders Olsson, Katarina Pihlblad, Zibonele Sithole, Bertil Svensson, Magnus Westlén, Lars Bergström, Johan von Essen, Michael Falck, Bertil Forsman, Torsten Gunne, Christer Hansson, Sven Jönsson, Anders Larsson, Eddie Lunderquist, Ingemar Löfberg, Margareta Mörling, Märten Persson, Per Schram, Torgil Wikborn, Fredrik Wikström, Martin Winström, Christer Pettersson, John Bengtsson, Anne Marie Carlsson, Anders Edström, Svante Larsson, Ylva Ohlsson, Marie Tranquist, Jan Wall, och Torsten Winér.

Ja, allt det här med realexamen är nog så bra men en förutsättning för att alla skall vara glada är ju att det fina vädret behagar visa sig. Ja det vill säga, att de som tar realexamen är väl glada ändå, men besökare och fotografer skulle väl gärna se att solen också tittade fram.

In i det längsta hade väl alla hoppats på att vädret skulle vara vackert när Backens näst sista årskull av "realare" skulle rusa ut från skolhuset. Drömmarna infriades dock icke, men stämningen och allt vad som heter glädjetårar och sång påverkades inte av vädret, utan var precis lika som förr om åren.

Studentexamen i år inbar en ganska stor ruckning av de gamla traditionerna. Förr om åren brukade ju, som bekant, övriga elever på skolan "länga" ut studenterna från skolhusets trappa, men i år skedde ej någon sådan längning. Själva utsläppet hade t.o.m. flyttats till mässen där studenterna stormade ut direkt efter middagen som serverats i mässen.

Studentsången avsjöngs på avsatsen ner mot Forum, där anhöriga hade intagit position. Efter det bar det i sedvanlig ordning upp till "gamla kaxis", där champisen och bästcigarren gick laget runt. Efter detta ställdes siktet in på rektorsbostaden, där Lars-Erik Mathsson representerade studentkåren, och överräckte blommor till rektor Ehn, som därefter tackade dem för de år som gått och lyckönskade dem på deras fortsatta väg.

Följande iaktogs den 23 maj med nyvita studentmössor:

3 a, sh, sh-so hum: Johan von Ahn, Birgitta Andersson, Kjell Fjellbakk, Per Holmvik, Mats Lundström, Christer Persson, Lennart Pahlén, Jerker Runnquist-Olsson, Inger Wigren, Inger Ekström, Göran Gebenius, Martin Gerentz, Björn Hanson, Lennart Järnhammar, Bengt-Rune Jörnbratt, Bengt Kylsberg, Rolf Löwenhielm, Stefan Pihl, Ingegerd von Porat, Niclas Sandström, Jacob Strandmark, Fredrik Trolle, Henric Wierup och Agneta Johansson.

3 b, sh, sh-so, hum-so, hum-ha: Johan Glimne, Nickie Kohn, Mikael Löfgreen, Lars-Erik Mathsson, Karsten Nordström, Hans Andersson, Mats Andersson, Ulf Bjune, Erik Bohman, Torgils Bonde, Peter Carlstedt, Per Edström, Carin Malmstén, Joachim Nässil, Nils Pihl, Kaj Sjunnesson, Lars-Göran Swenson, Jan Wennerholm, Tomas Åström, Veronica Björkman, Staffan Olesen och Claes Wijkander.

3 c, na: Hans Bergman, Märten Ekelöf, Håkan Frising, Bengt Göransson, Björn Hellén, Klas Klemnetsson, Stellan Niklasson, Michael Oldby, Lill-Marie Pettersson, Staffan Rydefalk, Hans Siewert, Hans Åberg och Yvonne Carlsson.

och så tog man Studenten

Andreas Ehn ny rektor I ST:s utfrågarstol

Under två år har Andreas Ehn vikarierat som rektor för Tor Lundberg men från den 1 juni kan han ändra tj till ordinarie rektor. Andreas Ehn kom till Solbacka 1958 som adjunkt i biologi och geografi. Signaturen Barden har placerat den nya rektorn i ST:s utfrågarstol.

Vad har hänt sedan rektor Ehn kom till Solbacka?

— Mycket har hänt med mig och min familj. Hela skolväsendet har förändrats och Solbacka har följt med och anpassat sin verksamhet efter de nya strömningarna. När jag kom till skolan var Folke Goding rektor och verkställande direktör, vi hade realskola med elever i klass 1⁵ och uppåt samt gymnasium. I dag har vi grundskolan införd och årskurs 7 som lägsta klass.

— Min hustru Ingrid och jag har tre barn, som alla fötts sedan vi flyttat till Solbacka. Jag har också avlagt licentiatexamen och disputerat på en avhandling om spindelembryologi sedan vi kom hit.

Varför internat och Solbacka?

— Det var en strålande majdag 1958 som vi besökte Solbacka första gången för att diskutera en ev. anställning. På vänligast tänkbara sätt togs vi emot i det vittsippshöljda landskapet av Karin

och Folke Goding. Kom man från en illaluktande stad och längtade till landet var det inte svårt att bestämma sig. Att vi sedan blivit kvar beror väl på många olika omständigheter: goda arbetskamrater, att de för en lärare viktiga möjligheterna att lära känna sina elever, är stora här, för att naturen är vacker, så nära och så väl lämpad för vandringar och idrotter.

Några önskemål för Solbacka?

— Just nu önskar man att Solbacka skall få fortsätta att verka som internatskola i den form den nu drivs. Jag önskar fritidslokaler för eleverna och kanske främst en kaffeteria.

Innebär det någon skillnad ansvarsmässigt och arbetsmässigt efter den 1 juni?

— Nej, det gör det inte. Under de två år jag vikarierat för rektor Lundberg har jag haft full rektorstjänst.

Skiljer sig en rektors arbete på ett internat mycket från en rektors arbete på ett vanligt läroverk?

— Det är klart att det är många uppgifter som en internatskolerektor har som en rektor på en vanlig grundskola eller gymnasium inte har. Några förhållanden som bidrar till olikheterna är bl a: dygnet-runt-ansvar för eleverna, då många resorna för eleverna och att här finns fler personalgrupper att leda.

Solbackas vara eller icke vara?

— Jag är övertygad om att internatskolor måste finnas. Sol-

backa uppfyller de krav man kan ställa på en modern internatskola: skolan har förutsättningar att ge god utbildning och fostran till de elever som börjar här.

Synpunkter på stora och lilla statsbidraget?

— Vi ser gärna att staten hjälper till med kostnaderna. Det stora statsbidraget skulle underlätta vår verksamhet väsentligt. Det skulle bl a innebära att vi inte behövde höja elevavgifterna varje gång lönerna höjs.

TAL

av Tor Lundberg
till de nya studenterna på Solbacka
den 23 maj 1969

Tempora mutantur nos et mutamur in illis
Tider förändras och vi, vi förändras med dem
Förr var det nervdall och spänning och ängslan i skolor och hem
Allt var då helt koncentrerat, en dag, en lektion, en minut
och så pang stack man hål på ballongen och luften störtade ut.

Nu är den spänningen borta, borta är oro och jäkt
Nu kan man lugnt stå och vänta, familjen och vänner och släkt
Nu kan ju ingenting hända, sen censorn försvann med sin makt.
Det förhatliga icke godkänd, skall aldrig mer bliva sagt.

Du som går ut i livet, du är ett slags pionjär
Du är den första som vetat vad TTF innebär.
Ingen fick före Dig nånsin den ringaste inblick i
allt skönt som ryms i ordet, ordet Skoldemokrati.

Du är den förste som invigts i studieteknisk mystik
som fostrats i fria debatter och uppmanats avge kritik.
Ingen har före Dig lärt sig att granska om stoffet är sant.
Du kan gå ut i livet som skolad modern demonstrant.

Plus ça change plus c'est la même chose
ju mera det förändras, ju mer förblir det samma sak.
Hur man bara snor och spurrar; Svansen har man alltid bak
Visst har formerna förändrats visst har mycket huggits ned.
Det väsentliga kan ändå aldrig bli till kaffeved.

Det väsentliga i saken det är Du och Din person
och nu heter nyckelordet Karaktär och ambition
Det är Du som själv bestämmer vad Ditt liv skall bliva värt
Det bestäms ej av de fakta, som Du lärt och icke lärt
Det är Du som slutligt avgör om Du blir en ny U Thant
eller nöjer Dig med rollen som en skäggig demonstrant.

Naturvårdsdag på Solbacka

Tisdagen den 6 maj höll Södermanlands läns Naturvårdsförbund årsmöte på Solbacka. Med landshövding Ossian Sehlstedt i spetsen mötte allt vad Södermanland har av naturvårdsfolk upp. Som föreläsare medverkade lantmätare E Rydström från Statens naturvårdsverk och lantmätare Lars Hamnvist, Flen. Intendent Anders Björvall från Svenska naturskyddsföreningen berättade om fåglar.

På eftermiddagen företogs en excursion till sjön Båven. Hela sällskapet promenerade upp på Klevaberget och njöt i fulla drag

av den synnerligen vackra utsikten. Här kraxade korpen och kortare anföranden om olika fåglar rölls av bl a intendent Österlöf. Deltagarna fick höra att de snabba motorbåtarna och vartenskidåkarna kan förorsaka avsevärda skador på vissa sjöfåglar.

Markerna runt Solbacka är starkt hotade av exploatorer av olika slag och det fordras starka krafter som hjälper till att planera utvecklingen på ett bra sätt så att inte hela Södermanland styckas sönder och förfulas av invaderande fritidsfolk.

Rektor Andreas Ehn tillsammans med ingenjör Kugelberg, som var elev på Solbacka 1903—1905. Foto: Barden.

ALARM--- UTRYCKNING--- DET BRINNER

Längst till vänster kramar två gasmaskförsedda och oidentifierbara brandmän om varandra efter väl förrättat värv. I mitten övervakar elerbrandchefen Joacim Nässil "äntringen" av Allén. Eld i bakgrunden eller vad? En tvis effektivt arbetande brandmän med ryggen mot elden.

Man kommer just ifrån en hård basketmatch. Dressar om för att gå ner och duscha. Efter 2 minuter i duschen händer det som man alltid har fruktat. ALARMSIGNALEN BÖRJAR TJUTA! Vad gör man? Man står orörlig för en kort sekund, och funderar på om det bara är övning, som så många gånger tidigare, eller om det verkligen brinner. Det är kanske inte övning... Med en tyst svordom sliter man åt sig sin badrock och rusar upp för att få bekräftelse.

Folk kommer rusande. Yrvakna människor, människor som inte har hunnit torka bort shampot från håret efter tvättningen, skrattande människor, svärande människor och upphetsade människor. Plötsligt blir man själv uppmärksam på sin egen penibla situation. Man tränger sig förbi den nedåtgående strömmen, för att om möjligt nå

upp till andra våningen och där försöka nå sitt rum, så att man kan få på sig något varmare klädsel. Byxor och en halvt om halvt påtagen skjorta hinns man med innan någon sliter upp dörren och ryter åt en att skynda på. Det verkar som om det vore allvar. På vägen ut genom dörren snappar man åt sig ett par skor, alltmedan sirenen går på högvolym. I sin iver att komma ner för trapporna håller man på att åka nedför ledstängen, men hejdas i sista sekund av två stycken rökdykare som dyker upp i trappan. Väl utkommen upphör sirenen att tjuta och man får sin bekräftelse, att det som så många gånger annars bara var en övning.

Text och foto: Barden

LANI- SOFFGRUPPER
LANI- STILMÖBLER
LANI- S Ä N G A R

Säljes genom ledande varuhus och möbelaffärer över hela landet

Text och foto: *Barden*

ÅTERKOMSTEN - några reflektioner

De flesta lämnar väl skolan med en suck av lättnad. Livets glada dagar leker framför en. Många års slit och tvång är slut. Så känns det — åtminstone till en början.

Livets allvar sätter så småningom punkt för de flesta illusioner. Skolåren tonar sakta fram till någonting ganska angenämt. Man kanske t o m återvänder till platsen för att se om allt är sig likt. En flyktig besiktning bekräftar. Det är få förutnat att änyo bosätta sig på ungdomsårens slagplats. Den som gör det får gott om tid att göra jämförelser. Mellan då och nu. Och skillnaderna blir många. Egendomligt vore det väl annars. Speciellt då inom skolområdet där väl utvecklingen varit snabbare och radikalare än inom de flesta andra områden.

Vad har då hänt på Solbacka under de något mer än tjugo år som passerat sedan mina skolår. Kort sagt det mesta. Andligen och materiellt. Mitt sista elevår tillbringades på Näin — en av de äldsta byggnaderna på skolan. Där finns nu Västerbo. Norrebo har tillkommit, likaså Ekebo och institutionsbyggnader för kemi och fysik som placerats på den gamla kåra — och sluttande — fotbollsplanen. Den har flyttats till den mest magnifika idrottsanläggning utanför skolans gamla område. Och dåtidens idylliska kaxis har utbytt mot det

storslagna Forum. Allt vittnande om en enda mans energi och stora skicklighet. Man frågar sig hur Folke Goding fick tid och pengar att räkna till.

UPP OCH NED

På utbildningssidan har de flesta begrepp vänts upp och ned. Det nya gymnasiet har införts samtidigt som de lägre årsklasserna fallit bort. Grundskolans högstadium har kommit istället. Götlins latin, studerat av herrar Jansson och Ahlquist och åhört utanför Reserven av övriga skolan, sjunger sin svanesång. Dagens solbackaelev är mera målinriktad. Företags ekonomi är på modet. I Götlins lektionssal bullrar numera facitmaskiner.

Så den största omvälvningen av alla. Pojkarna är icke längre ensamma herrar på täppan. Flickorna har gjort sitt inträde. Efter två år knappa femtio till antalet men till hösten betydligt flera. Glädjande tycker vissa — hemskt tycker andra. Attityderna på skolgården pekar dock på att trivseln är ganska stor — ibland alltför stor. Vilket kommer att beivras trots våldsamma protester.

Flickorna tveks emellertid att döma av besöksfrekvensen distrahera pojkarna. I varje fall på idrottsanläggningarna. Den tiden är förbi då Solbacka kämpade i första leden i de flesta idrottsgrenar. Någon Finsson, Nelson, Engzell eller Båld finns

inte längre. Slalom och ishockey på vintern och fotboll på sommaren är i stort sett allt. Plus ett antal skyttar av ganska hygglig standard. Genom donationer av Föreningen Solbackapojkarna har ett tiotal segelbåtar ställts till elevernas förfogande. En liten men entusiastisk skara utnyttjar dem.

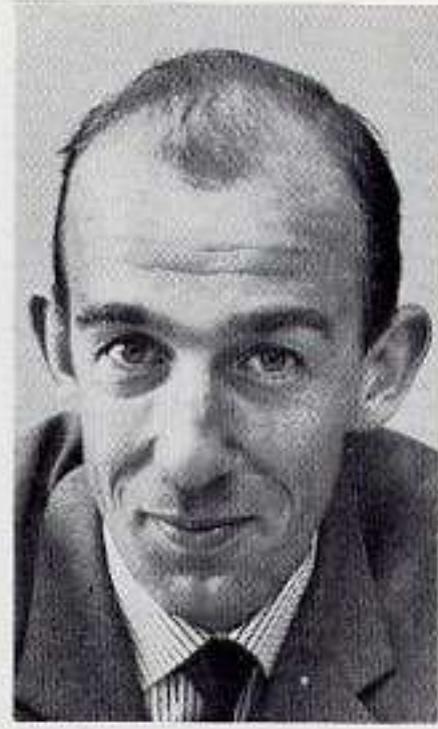
MJUKARE REGLER

Hurdan är då dagens elev? Antagligen förbluffande lik gårdagens. Annu har ingen ockuperat rektorsexpeditionen. Kläd-seln — kanske också ett och annat plagg — är densamma som på min tid d v s kvalificerat ovärdad. Gäller även för flertalet flickor. Rådet finns kvar men har överlämnat de värsta nötterna till en samar-

betsnämnd där föräldrarna tagit säte. Ordningsföreskrifterna är mjukare och brevskrivningen hem ersatt med telefonsamtal. Lördagsfilmen rullas alltså men hetare stoff kommer per färg-TV. Trots att discotek-clubb etablerats i massen av folkas skolan under weekendarna till förfång för målsmans kassa — kanske också för kamratandan.

Gårdagens och dagens Solbacka har därmed presenterats. Hur ser då morgondagens ut? Den frågan ställer vi oss alla men ingen kan ge ett entydigt svar. De senaste årens kostnadsstegringar har inneburit stora påfrestningar på internatskolornas ekonomi. Solbacka är inget undantag. Skolans berättigande i ett framtida samhälle torde vara ställd utom varje tvivel. Vi har därför icke sparat några krafter för att hålla myndigheterna underrättade om vår existens.

På längre sikt torde det svårligen gå att driva en internatskola utan ökad ekonomisk insats från samhällets sida. Kommunen har realistiskt insett detta och satsat betydande belopp på Solbacka, landstinget överväger att följa exemplet medan regeringen föredrar att avvakta. Hur länge? Pågående rationaliseringar borde kunna medföra att vi mer eller mindre statistiskt kan driva verksamheten vidare. Stillastående medför i allmänhet en långsam men säker död. Utvecklingen på Solbacka har under Folke Godings tid varit minst sagt dynamisk — den måste så förbli.

Sven Fredholm, elev 1944—1948, VD sedan 1 januari 1969.

INGEN LEDIGHET PÅ LÖRDAGAR . . .

1. Bussarna har kommit och det blir full rulle för att få in sig själv och väskorna...

2. Jaha, så var den bussen fullsatt och det blir att vänta på nästa...

. . . MEN HEMRESELOV

På de allra flesta skolor i landet har det införts fria lördagar — dock inte på Solbacka. Men eleverna här har fått kompensation i form av lov att resa hem varje lördag och söndag. Och det är någonting som verkligen utnyttjas och under lördagar och söndagar verkar skolan mer eller mindre utdöd på elever.

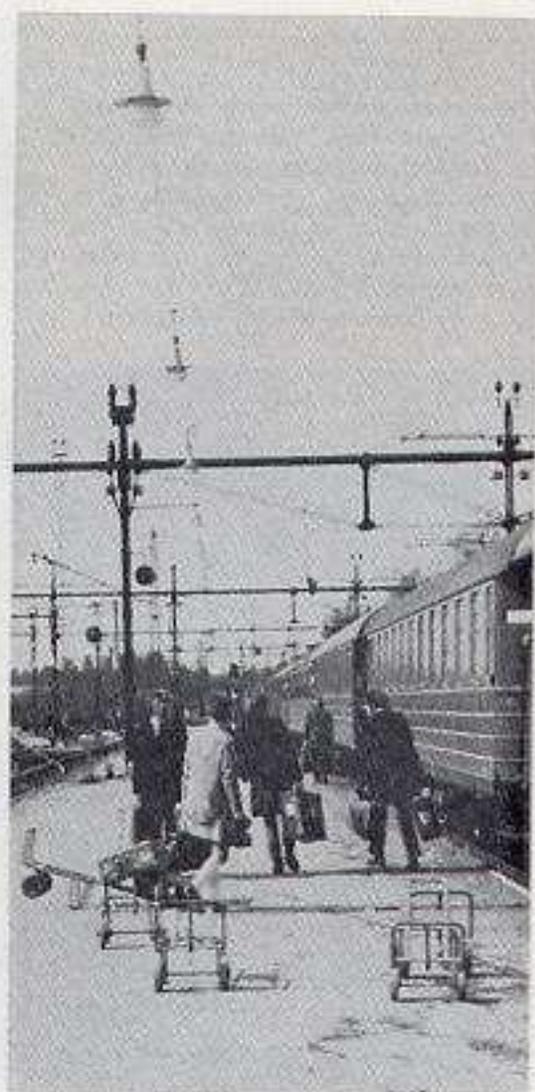
FOTO: Barden

3. Är det manne tåget som skymtar därborta eller...

4. Jo, där kommer det äntligen. Efterlängtat minnsann...

5. . . och vem bryr sig om bagagekärvarna när man är på väg hem...

I DETTA NUMMER HYLLAR VI ...

... och tackar mag Hellvard (fysik, matematik, föreståndare för den fysikaliska institutionen och huvudlärare i fysik) — till vänster — som firar 10-årsjubileum på Solbacka. Mag Bryntse, till höger, har i och med mag Bergers pensionering blivit läraren med de flesta tjänstestegen på skolan. Det är i år 30 år sedan mag Bryntse kom till Solbacka och undervisningen i fysik, matematik och naturkunskap. Han är huvudlärare i matematik.

... och tackar från vänster mag Österdahl (tyska, svenska, huvudlärare i tyska) som började på Solbacka vårterminen 1962, mag Carlsson (historia, samhällskunskap, socialkunskap och kristendom) som började höstterminen 1967 och lektor Carlsson (socialkunskap, historia, samhällskunskap, föreståndare för den historiska institutionen och huvudlärare i historia och socialkunskap) som också kom höstterminen 1967. Samtliga lämnar nu Solbacka.

... och tackar lektor Björkman (till vänster), med ämnena latin, som kom till skolan höstterminen 1948 och mag Berger (engelska och franska), som kom höstterminen 1930. Två veteraner som pensioneras.

Foto: Barden

... och tackar mag Norrman, tidigare elev, som nu firar 10-årsjubileum som lärare i samhällskunskap, historia och geografi. Han är föreståndare för den samhällsvetenskapliga institutionen och huvudlärare i samhällskunskap och geografi.

... och tackar vi också musiklärare, kantor, folkskollärare Andersson, som kameran inte lyckats fånga, vilket vi hoppas den får förlåtelse för. Mag Andersson kom till Solbacka höstterminen 1960 och lämnar nu skolan.

... tja, att hylla en bil hör kanske inte hit, men i och med att lektor Carlsson slutar så försvinner också denna "lastbil" saknad av många.

Musikkällare blev discotequeklubb

Det var en gång en källarlokal under gymnastiksalen, som användes till blomsterförråd och spelokal för de en gång med elgitarrer och förstärkare belamrade popgrupperna på Solbacka. Några kvällar i veckan ljud, eller rättare sagt skrek musiken ut ur de med järngaller försedda fönstren.

Men medlemmarna i den sista gruppen slutade och ingen tog sig för att flytta ned fler förstärkare och elgitarrer till källaren. Det var kanske därför de små blomorna i det inre rummet vissnade och dog, vad vet jag, men de fanns inte där i levande skick när Lars Baalack och Krister Ljung

gick ned och tittade sig omkring i källaren.

Dom hade nämligen kommit på den geniala idén att det kanske gick att göra om de tre rummen till en diskotequeklubb. Så Krister och Lasse gick till rektor Ehn och frågade om de inte kunde få göra i ordning i det som då kallades musikkällaren. Efter många om och men så kunde de i november förra året samla ihop ett gäng på ca 15 arbetsvilliga själar och sätta igång grovarbetet. Vi sopade, skurade väggar och golv, röjde bort gamla hyllor, målade och mycket, mycket mer.

I det största rummet stod ett gammalt piano som kom att bli mycket betydelsefullt i Steck Gothas historia. I detta gamla piano som vi har målat och gjort fint har vi nämligen grammofoon och förstärkare. När vi höll på att plocka bort tangenter, strängar och sådant skräp så hittade vi en lång förgylld järnstång med namnet Steck Gotha på. Det är alltså därifrån vi fått namnet på klubben. Det festliga var att den passade precis in ovanför salondörrarna som är mellan det största rummet, där man kan dansa eller bara sitta och prata eller lyssna, och garderoben där vi har en läskedrycksautomat om någon skulle dansa sig varm.

Vi får till slut tacka skolans ledning som hållit med färg och hjälp på alla sätt och sist

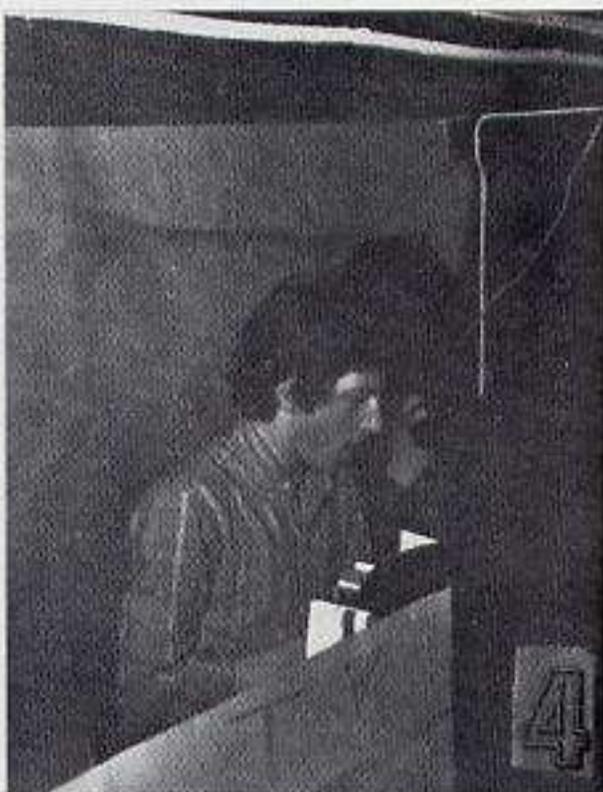
men inte minst direktör Gunnar Ericsson och fabriker Bengt Parnéus för möbler de skänkt.

Sucke

BILDERNA

1. Ingen brist på flickor...
2. Sucke presenterar...
3. Kassören Parnéus vid kassaapparaten.
4. Ljung bakom pianot.
5. I myshörnan.

Vad jag gillar:

LEKTOR CONNY CARLSSON

Hobby:
Politiker:
Författare:
Kompositör:
Sångare:
Skådespelare:
Radoröst:
Idrottsman:
Favoritdryck:
Favoriträtt:
En önskan:

Det värsta jag vet:
Något jag inte tycker om hos kvinnan:
Det bästa i TV:
Det bästa med Solbacka:

Historia
Ingen
Axel Sandemose
Bela Bartok
Lotte Lenia
Yves Montand
Georg Borgström
Zatopek
Beror på tillfället
Spaghetti à la Lillemor
Att individen skall värderas och inte individens attribut
Lata elever
Självupptagenhet. Det samma som jag inte tycker om hos mannen
Barnprogram. Då får man det lugnt hemma
Naturen

universalmaskin

um 400

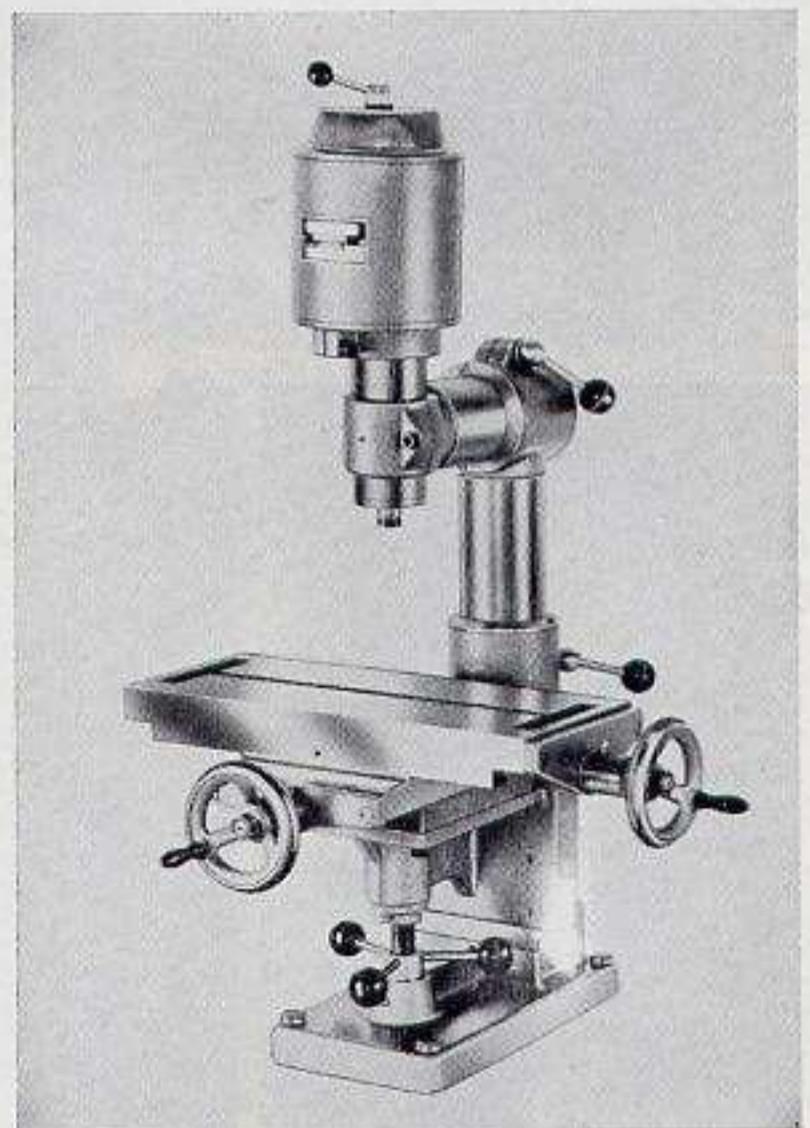
Med komplett utrustning kan denna maskin användas som borrar-, svarv-, kipp-, stick-, fil-, slip- eller horisontalfräsmaskin

Den är idealisk för

- Tempoarbeten
- Lärlingsutbildning
- Verktygstillverkning
- Reparationsarbeten

Maskinen är välbyggd och ger den precision yrkesmannen fordrar, men för den kräsne hobbymannen, som önskar något utöver det vanliga, är den också önskemaskinen - Begär vårt utförliga prospekt

AB Arboga Maskiner Telefon 0589 128 20

Mässens matordning skiftar blad

Men trivseln borta

Det pratas om att det gamla systemet i mässen var föråldrat. Men får jag då fråga: Vad menas med föråldrat? Jag kan inte finna något som verkade föråldrat i det gamla systemet. Bara för att självbetjäningssystemet är allmänt vedertaget på de flesta näringsställen så är det ju ingenting som säger att vi också måste gå över till detta system.

Nu har vi i alla fall haft det nya systemet i snart ett år och kan bedöma hur det känns. Och om man jämför kan man säga att det inte är särskilt mycket bättre. När klockan närmar sig 10.05 sitter nästan alla som på nålar för att uppfatta ringningen, som förkunnar att första serveringen börjar. Man vråker sig ut genom dörren, rusar som en galning till mässen för att slippa stå i den fruktansvärda kö som bildas bara efter ett par minuter.

Skulle man nu hamna någonstans i mitten av kön så är det ett knuffande och ett skrikande som gör att man föredrar att gå därifrån och vänta tills kön ebbat ut. (Tänk om *alla* kunde enas om att gå lugnt och ordentligt till mässen. En önskedröm som tyvärr aldrig kommer att gå i uppfyllelse med det nya systemet). Med det gamla systemet kunde man i lugn och ro gå till mässen, ställa sig på sin plats, vänta ett par minuter tills dörrarna var stängda och sedan slå sig ner.

Visst fanns det en del negativt med det gamla systemet. Men det var bara en sak som berörde oss nämligen "maten till siste mannen, i slutet på varje bordsvakt

område". De andra negativa sakerna låg — efter vad man kan förstå — på den ekonomiska sidan och det var väl också detta som tvingade fram det nya systemet.

Hur positivt inställd man än är till det nya systemet måste man säga att det nu fattas en del saker, mycket väsentliga sådana, som kom bort vid omläggningen. Var finns TRIVSELN? Var finns SAMLINGSPUNKTEN, där man kunde diskutera dagens händelser? Uppläsning av meddelanden, hur fungerar detta? Anslagstavlan räcker inte till alls. Hur skall man lösa jätteproblemet KÖN, som gjort att rådet förlorat i auktoritet efter: STÅLL UPP TVÅ OCH TVÅ! TA HÄNDERNA UR BYXFICKORNA! Var finns nu den tidigare så järnhårda ordningen i mässen? Bordsvakterna nonchalerar förtroendet de fått! Kvällsmålet skall man väl egentligen inte uttrycka sig om i denna tidning, men alla på skolan vet säkert ändå hurdan ordningen är.

När det gäller ordningen med att sätta glas, tallrikar, bestick m.m. i den sk vagnen så görs det inte alls effektivt. Och när det gäller avskrapningen av rester så

forts. å sid. 40

Elevrådet om nydaning

• Den nya matutspisningen är, som väl de flesta vet, en följd av den väntetid som det gamla systemet innebar för de flesta ätande i matsalen. Enligt vår mening har dock nyordningen tyvärr medfört att mässen fått en helt annan karaktär av samlingsplats än tidigare. Uppdelningen på två mallag har vidare gjort att meddelanden till eleverna inte trängt fram så bra som tidigare. De elever som nu kommer och går, efter eget gottfinnande, har kommit att skapa en viss oordning i mässen. En mer kontinuerlig cirkulation vore nog eftersträvanvärd.

Första månaden blev alldeles för livlig (även om ett nytt system måste ha inkörningstid) och de få rådsmedlemmarna hade små möjligheter kontrollera ordningen i mässen. I det läget beslöt vi tillsätta bordschefer efter gammalt och välkänt mönster. En eller ett par förtroendevakter vid

forts. å sid. 40

Under över alla under! Ingen kö vid bardisken.

Skolledningen svarar:

Många fördelar Ökad utspisning

Under ferieskolan sommaren 1968 gjorde vi under ett par veckor försök att utspisa eleverna efter modernare idéer än tidigare. Den på skolan traditionella serveringen vid sittande bord har vi väl varit ganska ensamma om de sista åren.

Att det gamla systemet ut många synpunkter var föråldrat stod helt klart. Här gällde det att finna en bra lösning för övergång till barservering, där varje elev får hämta sin egen portion. Denna serveringsprincip är helt vedertagen på de flesta näringsställen.

För det första ändrade vi tiderna för de olika måltiderna. För att klargöra fakta för gamla elever kanske man lättast kan säga att av den gamla lunchen efter skolans slut har blivit ett mellanmål och ett kvällsmål. Dessutom har middagen lagts tidigare. Middagen intas nu mellan kl 16.00—16.30, alltså före den sk läxis. Dagens elever har alltså möjlighet att besöka matsalen fem gånger per dag för att äta varav

forts. å sid. 40

PÅ TAL OM BREV

Den gamla regeln om obligatorisk brevskrivning en gång i veckan finns inte längre kvar och hade nu varit obefogad eftersom brevstatistiken håller sig på en hög nivå.

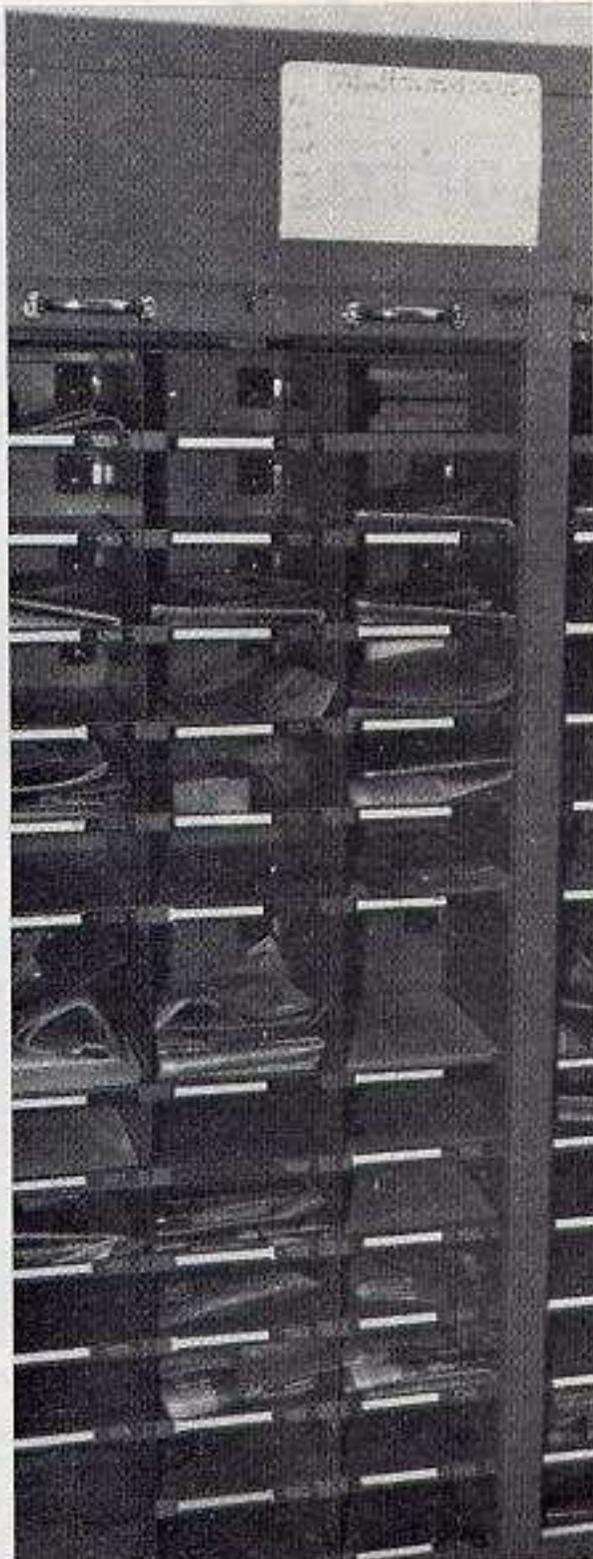
Sedan förra läsåret har det märkts en tydlig ökning av brevskrivandet: Varför? Ja, det kanske beror på att det numera är fritt att åka hem var lördag/söndag och att det därför skrivs mer än hem efter intyg till nästa lördag/söndag. Men den största anledningen när det gäller ökningen bör nog tillskrivas det nya systemet med telefonerna. Att först ringa upp och beställa tid med den och den eleven och sen när man har fått en telefontid, ringa upp igen, är i besvärligaste laget.

Alltså en stilla önskan! "Jag längtar tillbaka till fornstora där..."

Efter frukosten har personalen ett viktigt program med "allt vad som gäller posten". Detta innebär frågor om allt annat plus posten. På bilden är fru Gun Nilsson i arbete.

Postfack för elever och lärare.

Brevskrivandet har ökat men antalet tömningar minskat. Så husmor Astrid Samuelsson får säkert i väg sitt brev.

POPULÄR SKOLA PÅ SKOLAN. Bilskolan är en av de populäraste fritidssysselsättningar som drivs på skolan, för den som inte har körkort. 24 av 25 stycken klarar sig. På bilden syns bilskolläraren "Hasse" och körkortsaspiranterna Christina Wirell och Anders Engström några dagar före körkortsprovet i Flen.

Foto: Björn Holtenon.

FNL på Backen

På initiativ av en sista ringare, har Solbackas senaste förening bildats, FNL: Föreningen har för avsikt att skapa en opinion mot USA:s krig i Vietnam. Den har nu 15-talet medlemmar, men antalet väntas stiga innan terminens slut. Det blygsamma antalet beror också mycket på den press, som medlemmarna blir utsatta för av skolans övriga elever. De flesta föreningar, som har ett radikalt syfte, har som bekant alltid besvärligt i början.

Gamla och unga delade segrar

Grötigt och trångt framför Solbackapojkarnas målbur.

Solbackapojkarna gör sig klara med gevär och paraply.

Einar Dablin, som vann optimistjolleklassen, på väg i mål.

Solbackadag i hållande regn

Årets Solbackadag inleddes med skytte i hållande regnväder, där eleverna tog hem 499¹⁸ poäng mot Solbackapojkarna på 482¹⁷ poäng och Kollegiet 470¹⁷ poäng. Individuellt tog Carl Leijonhuvad och Gunnar Sandå hand om första platsen med vardera 100⁴ poäng. På andra plats kom Håkan Frising och Hans Isenius, vardera 100⁹ poäng och på tredje plats Pontus Rydén, 100¹ poäng.

Efter skyttet var det dags för fotbollskampen, där Solbackapojkarna från början tog ledningen med 1-0 men Eleverna kvitterade efter en stund och då var naturligtvis spänning-

en på hög nivå trots det envisa regnandet. Trots tappra försök från Elevernas sida att gå upp i ledningen var det Solbackapojkarna som skyfflade in det avgörande målet. Sen hjälpte det inte att Eleverna hade både ribb- och stolpskott, för resultatet blev i alla fall 2-1 till Solbackapojkarna.

När seglingen i optimistklassen resp trissjolleklassen skulle gå kunde man så smått skimta att regnmolnen höll på att försvinna och inte allt för genomsur kunde Einar Dablin och Håkan Prytz Johansson ta hem 1:a resp 2:a plats i optimistklassen. I trissjolleklassen vann Per Wikman—Peder Engström.

Att vi för det mesta alltid får stryk med höga siffror i basket mot Solbackapojkarna, skulle vid årets Solbackadag visa sig vara en felaktighet. Visserligen fick vi stryk med siffrorna 58-53, men att det skulle vara med så få poäng kom väl närmast som en överraskning för Solbackapojkarna. Det var inte förrän i slutminuterna som de kunde säkra segern mer eller mindre tack vare P-M Ihse som stod för drygt 20 poäng. Bästa pysare bland Eleverna var Hans Paneus och Tomas Stenberg.

Text och foto: Barden.

Judon den aktivaste sporten

Judo började här på skolan hösten -67, och har väl varit den sportsgren som varit mest aktiv. I genomsnitt har det varit en 10-15 personer var tisdag som har förlagt sina duster till gymnastiksalen.

Judo betyder "den mjuka vägen" och går helt och hållet ut på försvar, uppfostran, taktik och kamplusta. Detta till skillnad från karate, som är slag och kastteknik och går ut på att göra motståndaren oduglig för vidare kamp.

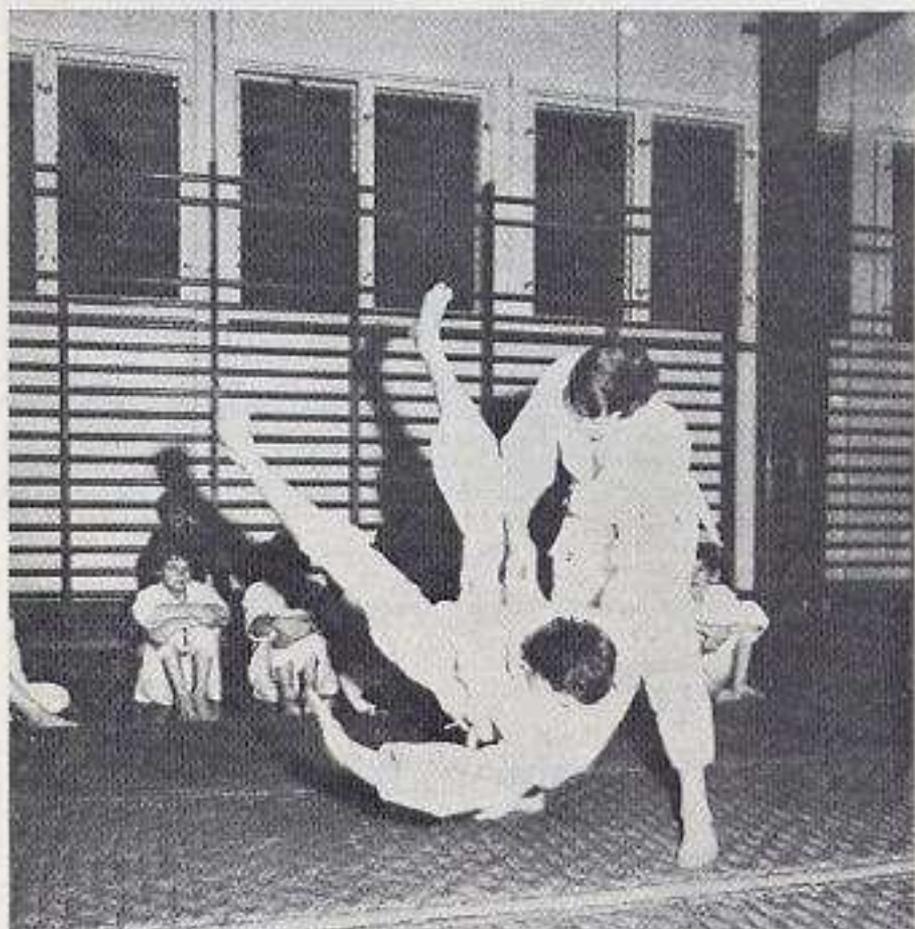
Anton Müller har under hösten -68 och våren -69 varit

judoinstruktör och lärt ut sina färdigheter, därav de goda resultaten (13 gula bälten och ett grönt).

På grund av sitt civila arbete är han tyvärr tvungen att flytta till Hälsingborg, och därmed lämnar han också skolan.

Vi hoppas att detta avbräck inte skall bli en nedgång av verksamheten, utan att det även i fortsättningen skall vara skolans mest aktiva sportsgren.

Barden

Joakim Nässil slår ett av sina kast i provet för det gröna bältet.

Solbacka-

SPORT

SLALOMSÄSONGEN 1969

Vintern 69 började med mycket snö, men tävlingarna kom inte igång på allvar förrän efter sportlovet.

Tävlingsintresset har varit stort men det har varit svårt att få funktionärer till tävlingarna.

Stjärnan i backen har utan tvivel varit Ulf Pettersson som tagit hem nästan alla tävlingarna.

Vi började med tävlingen om dr. Frisks vandringspris som hölls i strålände vintersol. Det fina vädret höll tyvärr inte i sig men Falkenbergstävlingen och Solbackamästerskapen kunde genomföras ändå fast det emellanåt tödde, och en del av tävlingarna kördes trots hård motvind.

I tävlingen mot Lundsberg representerades Solbacka av K Ljung, S-Å Larsson och G Nobel, som tog hem en knapp seger med ti-

den 109 sek mot Lundsbergs 111 sekunder.

I distriktsmästerskapen, som i år gick i Katrineholm, tog Solbacka 3 guld, 2 silver och en bronsplakett. Deltagande var Elisabeth Petri, Ingrid Svedbäck, Thomas Edberg, Jan Forsman, Hans Isenius, Nils Isenius, Kristers Jung, Gustav Nobel, Thomas Müller och Ulf Pettersson.

Säsongen avslutades med den rafflande kampen mellan elevhemmen. Där tog Ekebo hem alla 3 grenarna med Pettersson (Specialslalom), Müller (Storslalom) och Forsman (Störtlopp).

Vi hoppas att det tilltagande intresset fortsätter även säsongen 1970.

Sektionschef
Forsman
Ljung

Ulf Pettersson, esset i leken, i full aktion.

RIDNING

- den nya given på Solbacka

Intresset för ridning på skolan började redan förra året, då vi hade tillgång till Jättnas två hästar. Djuren orkade emellertid bara ett år.

Problemet att vara hästlös — ganska penibelt för en ryttare — löstes dock i höstas då vi fick reda på att det fanns 15 hästar på en gård som heter Taffsnäs.

FLORA-HUS

”kändisar”

Flora-husen har blivit ”kändisar”. På sitt danskinspirerade utseende. Sina speciella inredningsdetaljer. Och genomtänkta planlösningar. Lättbyggt elementsystem.

Se först i katalogen. Sedan i verkligheten. Vi visar gärna. Och Ni förstår säkert varför Floradesignen blivit så uppmärksam. Redan finns 3.000 nöjda Flora-husägare. Från Ystad i söder till Övertorneå i norr.

Försäljningskontor över hela landet.

Välkommen. Ring eller sänd in kupongen.

AB FOGELFORS BRUK, Fågelfors.

Tel. 0491/512 00

Sänd in denna kupong till AB FOGELFORS BRUK, Fågelfors. Tel.: 0491/512 00, så får Ni ytterligare informationer:

Namn: ..... Tomt finns
 Bostad: ..... Står i tomtkö
 Adress: ..... Tel. .... Skall bygga nu
 Skall bygga senare

FOGELFORS KVALITET SERVICE GARANTI ANSVAR
 HUS AV BESTÅENDE VÄRDE

Ägaren av gården, herr Klangensam, hade ingenting emot att vi kom dit. Trots att sträckan är sex mil fram och tillbaka och att vi måste anlita taxi beslutade vi carla ihop ett gäng.

När anmälningstiden utgick var inte intresset över sig stort men när det första ryttargänget kom tillbaka och berättade, steg intresset i rasande fart. Många ville följa med men en hel del backade ur eftersom det fordrades intyg.

Onsdagar är den enda dag vi kan komma iväg och omkring 10 ryttare åker varje gång och rider ungefär en timme på fälten kring Taffsnäs. Somliga tror sig vara cowboys och försöker utföra de mest våghalsiga konster, vilket också mycket riktigt resulterar i att man trillar av. Men skojigt är det, det är det ingen som förnekar och nu hoppas man bara att ridningen kan fortsätta nästa läsår.

Pricken

Från vänster ses Stig-Ove Bergman, Eva Malmfors, Marie Larsson, Anna-Karin Nordenbed och Anita Larsson i full aktion vid Taffsnäs.

FOTO: Barden

IDROTTS-PM

Idrotts-PM på onsdagarna är på sätt och vis en härlig avkoppling. Under terminen som gått har det varit ett växlande program och man har försökt att variera och hitta på så bra aktiviteter som möjligt, så alla elevers intresse har blivit tillgodosedda.

Som exempel på olika aktiviteter under vårterminen kan bla nämnas: skridskoåkning, skidåkning, pimpelfiskning, naturspår, wolleyboll, basketboll, ridning, orientering, snitzelspår och skytte.

Ett varmt tack till ledningen!

Lundsberg bäst Vann 3,5 mot 1,5

Sedan vädrets makter länge hade trilskats bestämdes att kampen mellan Solbacka och Lundsberg skulle gå lördagen den 8 mars. På fredagen såg det dock ut som om det även denna gång skulle bli inställt. Temperaturen steg åtskilliga grader över nollstrecket vilket betydde katastrof för ishockeykampen. På kvällen kröp dock kvicksilvret litet under noll och en grupp frivilliga hjälpte till att spola hela natten till fram på morgonkvisten. Utan dem hade hela kampen måst uppskjutas. TACK!

Klockan 14 på lördagen körde det hela igång på två fronter: Dels i slalom och dels med bordtennis. I bordtennisen hade vi litet svårt att hävda oss och det blev Lundsberg som tog hem den grenen med 4 poäng mot 1. Men däremot tog vi en seger i slalom genom att Christer Jung, Gustaf

Nobel och Sten-Ake Larsson lättare knixade genom portarna än Lundsbergs trio. Visserligen var det bara 2 sek som skiljde men 2 sek är en hel del när det gäller slalom.

Därefter flyttades kampen ner till ishockeyrinken, där vi som

vanligt, naturligtvis skulle slå Lundsberg. Om det nu berodde på motståndet eller isens kvalitét eller kanske rent av på oss själva, så slutade den hårda kampen i alla fall 2—2.

Som lördagens sista gren körde allkunskapen igång kl 17.30 i aulan, där mag Stig Nirstedt ställde frågorna och där Rektor Andreas Ehn, Gymnastikdir. Lars-Oskar Nilsson (som också var poängräknare) och Marin Österdahl gjorde allt för att svaren skulle bli rättvist och riktigt bedömda. Det var en järnhård hjärnmatch mellan de båda lagen och i "halvlek" stod det lika. Inte förrän näst sista eller sista frågan kunde kampen avgöras till Lundsbergs fördel. 29 poäng mot Solbackas 27.

På kvällen utkämpades ytterligen en kamp men denna gång ingick det inte i protokollet nämligen kampen om vem som skulle förvärva våra flickors gunst på diskoteket som hölls i Gripsholmsalen. Näja, vi kom rätt så bra överens! Vi har ju deras gunst var lördag, så varför skulle inte vi kunna låna ut våra flickors danskonst till våra gäster.

På söndagen skulle det avgöras vem som skulle känna sig ett huvud längre och klockan 10 gick skiljematchen i hockey. Men någon vinnare kunde inte krönas då även denna match slutade 2—2.

Skidlöpningen, där vi aldrig har varit riktigt på bättet mot

Lundsberg, skulle komma att bli en överraskning för Lundsberg, som nog hade tippat en överlägsen seger. Så enkelt skulle det nu inte gå (vi hade i all hemlighet hållt inne med våra löparens skicklighet...) Visserligen skall det erkännas att Lundsberg hade den mera jämna trion, men det hindrade inte att Solbackas ene löpare, Lars Wikström, kunde spurta in på 1:a plats. Skidlöpningen 3x5 km slutade med att Lundsberg vann sammanlagt med 2 min marginal, vilket får ses som ett bra resultat från vår sida. Sammanlagt vann Lundsberg med 3 segrar (+ 1 oavgjord) mot Solbackas seger i slalom (+ 1 oavgjord).

Borden

RESULTAT

Skidlöpning 3x5 km: 1) L. Wikström, S., 18.15, 2) Ekman, L., 19.05, 3) Wachtmeister, L., 19.15, 4) A. Lindgren, S., 19.55, 5) Rosendahl, L., 20.05, 6) P. Gustafsson, S., 22.45. Lundsberg 58.23, Solbacka 60.55.

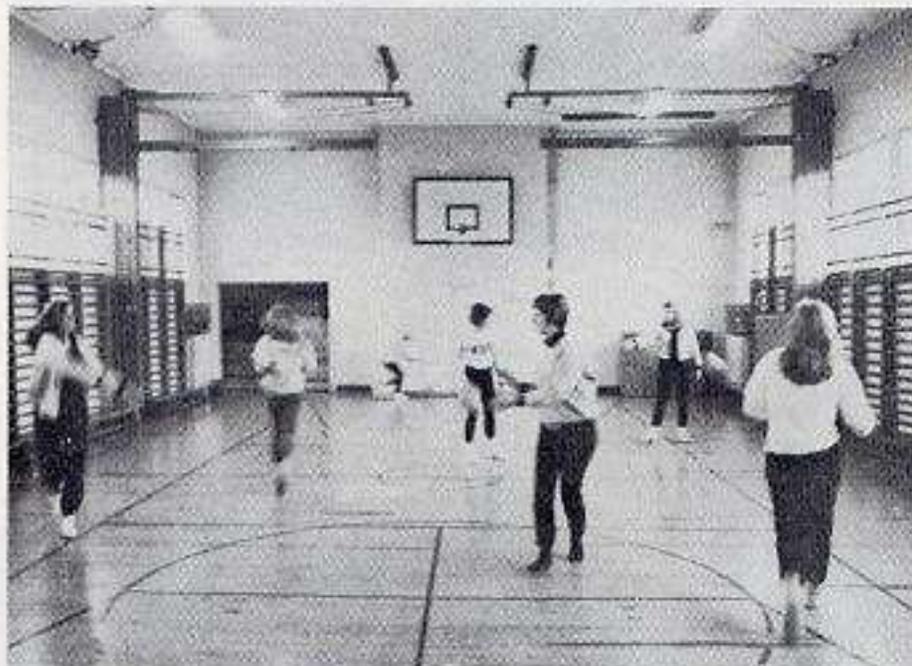
Slalom: 1) Hagen, L., 52.8, 2) G. Nobel, S., 53.4, 3) Larsson, S., 55.6, 4) Reus, L., 58.2, 5) Norin, L., 60.0, 6) Jung, S., 64.7. Solbacka 109.0, Lundsberg 111.0.

Bordtennis: Lundsberg—Solbacka 4—1.

Ishockey: Lördagsmatch 2—2, Söndagsmatch 2—2. Lundsberg 4, Solbacka 4.

Allkunskap: Lundsberg—Solbacka 29—27.

Inte dåligt alls för basketspelare

Finns det flickor finns det... En stor eloge för Solbackas kvinnliga basketlag, som "dunkat" igång på riktigt den här terminen. Undras när pressen skall få upp ögonen för detta basketlag, som på Bardens bild representeras av Marie Larsson, Elisabeth Lindholm, Charlotte Kirsebom, Anna-Carin Nordenbed, Anne-Marie Gebenius och Helene Tranqvist.

I år har för första gången på många år spelats basket på Solbacka spelplats i serie och inte i cup. Serievinnare blev helt utan konkurrens 2 c, vars lag bestod av Werngren, Stenborg, Svedberg, Norrby och Liljekvist. Finalen mot 3 b slutade med de stora siffrorna 70-18. Siffrorna talar för sig själva! Bästa "pytsare" i serien var Stenborg och Werngren med vardera 182 poäng.

DM-matcher har spelats mot Eskilstuna och Strängnäs och skolans lag har utan svårighet spelat till sig segrarna. Finalen skall spelas mot Södertälje. Resultaten har vi inte, ty matchen har spelats när denna tidning kommer ut, men inte när den går i press. Naturligtvis skall man inte ta ut någon seger i förskott, men Solbackas lag bestående av Stenborg, Svedberg, Paneus, Norrby, Engwall, Strandmark, Liljekvist, Stahlbring, Enslöv, Oldby och lagledare Werngren, har onekligen en stor chans.

Att Solbacka har ett bra basketlag visar också siffrorna mot föredettingarna som gästade skolan på Solbackadagen och ställde upp för match. För om åren har alltid "gamlarna" mer eller mindre utklassat vårt lag men

i år blev det verkligen jämt. Med 53-58 fick vi stryk och våra bästa poängplockare var Paneus (16) och Stenborg (13). Segrarnas flesta poäng plockades hem av P. M. Ihse (20), Anders Berg (15) och Pilgård (11).

Full fight mellan hoppande Hans Paneus och Thomas Stenborg medan Ove Svedberg och Jacob Strandmark avvaktar. Övervakar gör domaren Werngren.

Små framgångar i Örebro skytte

Årets upplaga av de mellan-svenska läroanstaltarnas skytte-tävlingar arrangerades i Örebro och Solbacka deltog med 11 skyttar under ledning av mag Ericson och kapten Tranquist. Lördagstävlingarna hölls i strålande väder medan däremot söndagens skolskjutningar missgynnades av ihållande regn.

Dessa tävlingar har genomförts alltsedan år 1902 då de startades av sekreteraren i Västmanlands skytteförbund, löjtnanten Gustaf Dahlberg, som även i år som 85-åring med intresse följde hela tävlingarna.

Konkurrensen hårdnar för varje år och trots att Solbackaeleverna

skötte sig mycket bra hemfördes inga vandringspriser.

Ur den individuella prislistan kan följande saxas:

Fältskjutning

Klass 2: 8) Johan von Ahn 24, 9) Jakob Strandmark 24.

Klass 1: 2) Hans Isenius 28, 9) Anders Hillman 25, 11) Olle Franzén 25.

Junior: 10) Pontus Rydén 20.

Skolskjutning

Klass 3: 1) Jakob Strandmark 90.

Klass Y: 11) Sten Ohlsson 92, Klass 1: 11) Hans Isenius 91, Klass 2: 8) Håkan Frising 130.

poäng. Mästerskapstävlingen blev en mycket rafflande historia, där striden stod mellan Johan von Ahn och Håkan Frising. Det sluta-

tade med att Johan von Ahn efter två omskjutningar slutligen vann med minsta möjliga marginal. A. H.

HUSSKJUTNINGEN

Årets sedvanliga husskjutning gick tisdagen den 20 maj. Liksom till alla tidigare husskjutningar var anslutningen god, 19 stycken 5-mannalag var anmälda till den 21:a husskjutningen på Solbacka. Eftersom flickornas antal stigit kraftigt från förra året anmäldes till tävlingsledningens stora glädje även ett lag från Norrebo.

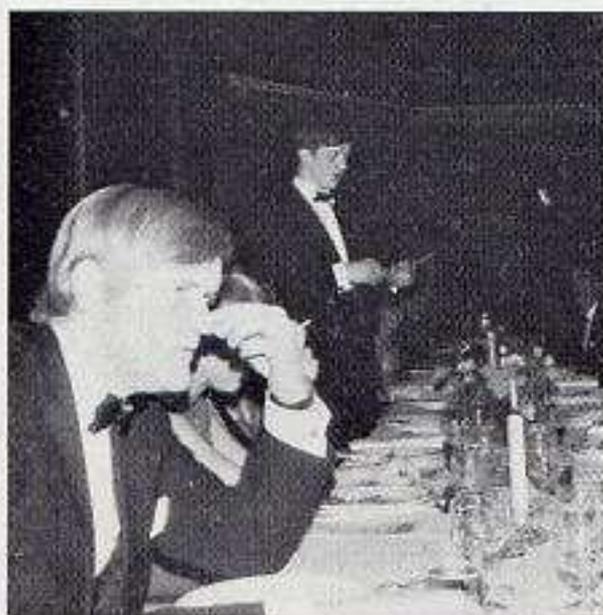
Bästa 5-mannalaget i årets husskjutning blev Kollegiet (Fredholm, Ehn, Österdal, Wall och Tranquist) som vann med den överlägsna siffran 711 av 750 möjliga. På andra plats kom Västerbo 2 (Sandå, Kolthoff, Söderman, Göransson och Holstensson) med 634 poäng. Individuellt segrade Gunnar Sandå med 149

Bästa värmen

under solen

Trevlig helafoton på Foresta Stockholmsskolor "drygade" ut

Ett av de allra tidigaste värtecknen för oss här på Solbacka var den bal som Anders Berg (åk 2) så perfekt hade arrangerat på hotell Foresta, Lidingö. Tyvärr var anslutningen bland Backens elever dålig, så att även ett par Stockholmsskolor inbjöds för att dryga ut antalet.

När mörkret började falla den 8:e mars samlades ett 70-tal festklädda ungdomar i Forestas festvåning för att under ett par timmar av gemyttlig samvaro bekanta sig med de kulinariska läckerheterna som Foresta hade att bjuda på. Till detta inmundigades även de nödvändiga dryckerna.

Efter att ha avnjutit en underbar måltid stod humöret hos samtliga på toppen. Det var nu dags för kaffe och snart började de första tonerna strömma ut ur högtalarna till det förnämliga diskotek med tillhörande diskjockey, vilken hade ansvaret för det musikaliska under kvällen. Fram emot småtimmarna började "övningarna" kännas i benen hos de flesta och när sedan avtågandet skedde var alla överens om att de hade haft en verklig trevlig helafoton.

N. N.

FOTOTÄVLINGEN AVGJORD

Som väl de flesta kommer ihåg utlystes i höstas en fototävling, som emellertid lockade alldeles för få deltagare, varför tävlings-tiden förlängdes.

Nu har tävlingen i alla fall avgjorts och första pris gick till signaturen Folke, som tyvärr är namnlös för redaktionen, med hans stämningsbild från en större järnvägsstation nattetid. Andra pris hemfördes av signaturen Pille, Nils Pihl, för den något dimhöljda bilden av pojkarna på stenpiren och tredje pris slutligen får "Erbo", alias Erik Bohman, för bilden på den gamla ekan.

Yta 3x2 meter, värme 30 grader

Skolans heligaste Biomaskinrummet

En väning över aulan tränger man sig dubbelvikt igenom en smal gång in till det allra heligaste. Och det som finns där inne är så heligt att skulle det försvinna skulle många höja sin röst som skarp protest. Det heligaste bäller en temperatur på 30° C och är 3x2 m och kom till någon gång på 40-talet. Vad rör då det hela sig om? Jo, naturligtvis! Maskinrummet till skolans egen biograf!

När maskinist, 1:e vaktmästare Elvir Winér (man måste vara utbildad maskinist för att få lov att köra film i den volymstorlek som visas) berättar lite historik över skolans biografvisning slår det mig hur man ibland blir irriterad när ljuset i aulan tänds och byte av filmhjul sker. Men förr kunde bara en akt i taget visas och en akt varade i ca 15—18 min. Detta medförde en 5—6 pauser för byte av film så nog är irritationen rätt ogrundad om man jämför. Det var först i slutet på 50-talet som det nuvarande skicket kom till. Cinema-Scope + vidfilm kom till skolan 1966. Innan hade endast normalfilm kunnat visas (och då visades det på en målad masonit-skiva).

När TV kom uttalades vissa farhågor för att TV skulle göra biografier i allmänhet överflödiga. Men på Backen väcktes en våldsam opposition som visade att biografen kom i första rummet och TV i det andra.

Då vaktmästare Winér började som maskinist var man två som körde men sedan november 1960 har Elvir Winér ensam svarat

för all film. I siffror betyder detta att han gett över 600 föreställningar, varav nära 500 i en följd. Ingen föreställning har under denna tid varit inställd.

Filmerna lånas från Filmkomp och kostar 75 kr per visad föreställning. Vaktmästare Winér påpekar att klipp ej får förekomma. Det tycks vara en allmän uppfattning bland solbackaeleverna att vissa scener klipps bort men sådant förekommer alltså inte. För att få låna en film från Filmkomp så krävs att filmen skall vara två år gammal räknat från premiären i Stockholm ("men Filmkomp är rätt tänjbara, så det blir ändå rätt aktuella filmer som visas").

En sak som verkligen speglar intresset för vår lördag—söndagsbiograf visar en händelse från hösten —64 då vaktmästare Winér var inkallad på repmanad i Strängnäs. Han låg på manöver i Östergötland och var vid det tillfället bilförare. "Det var lördag, biodag, och frågan var: Skulle det gå att hinna hem till kvällens föreställning. Strax norr om Aby händer det man fruktat; bilkolonnen stoppas. Efter ett par timmars väntan och under frukt-

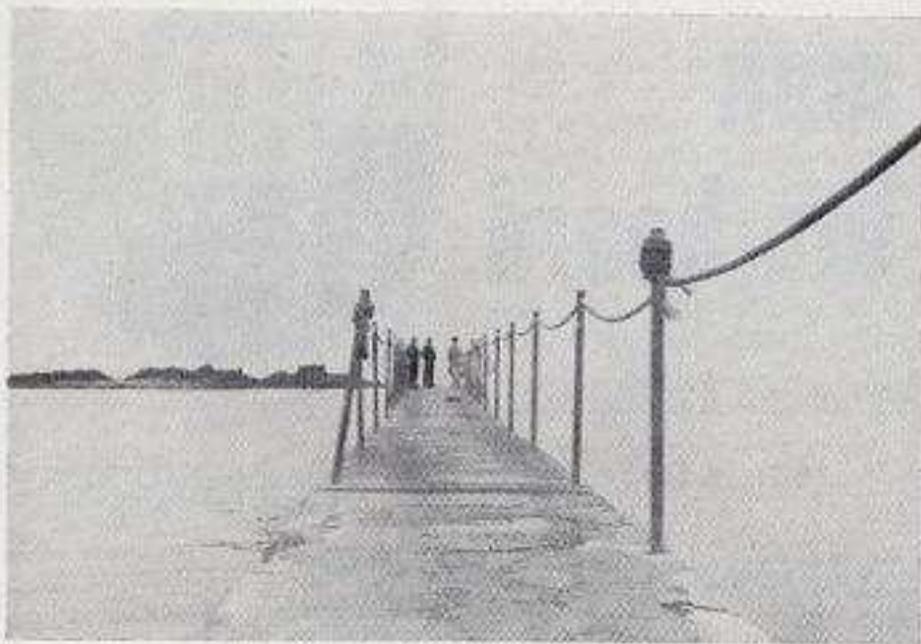

Förste vaktmästare Elvir Winér i arbete i maskinrummet. Foto: Barden.

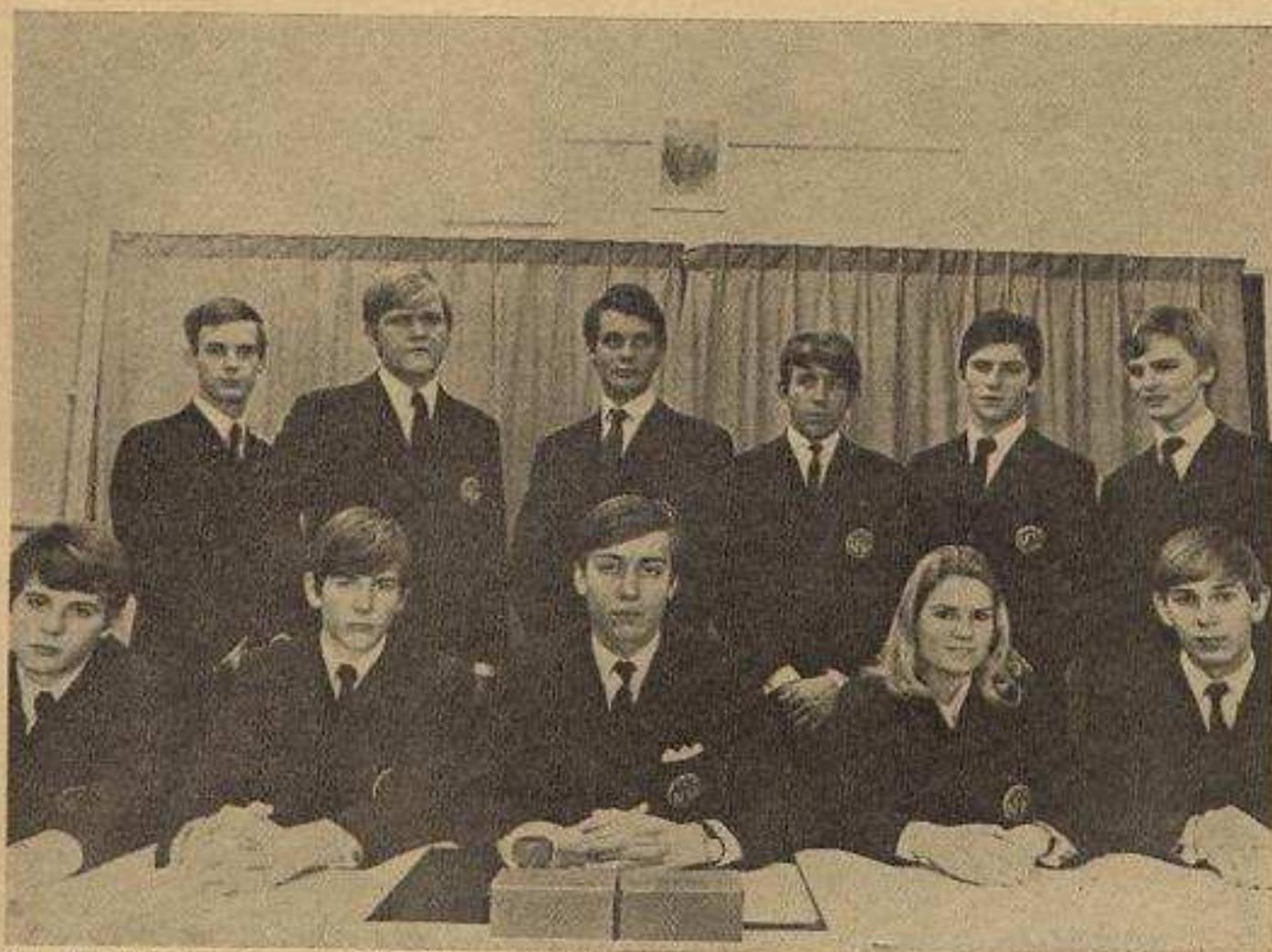
lösa försök att få passertillstånd blir man desperat, tar en chans, rymmer med bilen. Det blir ilfart till Strängnäs, där man förklarar brådskan för kompanichefen. Man får permissionen beviljad och an-

länder till Backen strax före föreställningens början...

När eleverna samlas i aulan är vaktmästare Winér på sin post i maskinrummet iförd full manöverutrustning. BARDEN

Polismakt och stränga ordningsregler? Dags ändra på rådet och föreskrifter

Har elevrådet för många uppgifter för att bli effektivt? Den frågan ställs på skolan och de som har blivit föremål för diskussionerna är de här rådsledamöterna. Bakre raden från vänster: Lars Harlegård, Göran Gebenius, Torgils Bonde, Ove Svedberg, Thomas Müller och Märten Persson. Främre raden från vänster: Hugo Henrix, Gustaf Nobel, andre kurator, Jan Erik Högberg, förste kurator, Elsa Löfgreen, sekreterare, och Ingemar Löfberg.

Rådet skall inte vara en polismakt, utan talesmän för eleverna. Det skall vara ett samspel mellan rådsmedlemmarna och de övriga eleverna. Rådsmedlemmarna skall inte, som det varit tidigare, betraktas som några slags övermänniskor som är till bara för att bestraffa.

Det där var några synpunkter framtagna efter en rundfråga bland en del av Solbackas elever.

Den senaste terminen togs dock ett positivt steg mot det s k samgåendet när hela skolan samlades i aulan för att dryfta problem av olika slag. Sådana sammankomster borde ordnas flera gånger varje termin för att få fram en form av samråd: eleverna kontra rådet, rådet kontra kollegiet.

Som det varit hittills har rådet fått så många uppgifter att begreppet "elevernas talan" mer eller mindre kommit bort i mängden av uppgifter som övervakning av straffarbete, mässordning och det där med att "ordna kön" vid

serveringen vilket nu börjar urarta till småsinthet. Allt det där har gjort att respekten för rådet nästan helt försvunnit och man tar mindre allvarligt på en tillrättavisning i massen.

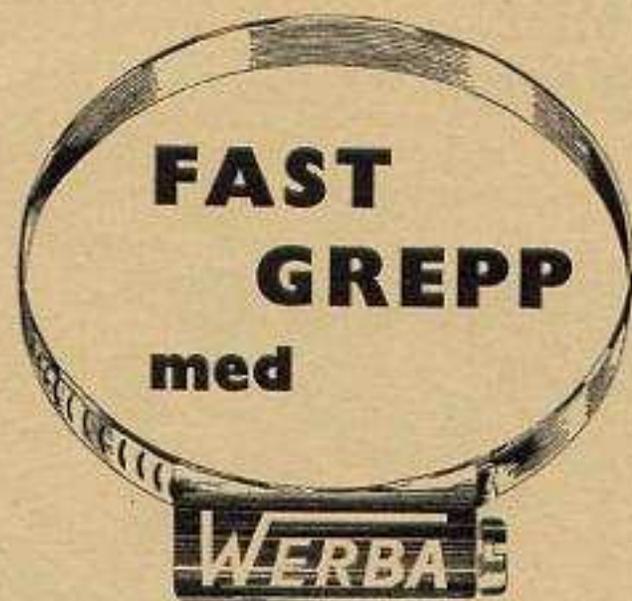
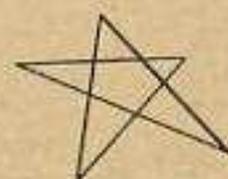
I rundfrågandet ingick också att få fram elevernas syn på ordningsreglerna. Det kan då i stort sägas att ordningsföreskrifterna i allmänhet kan anses för slappa där de borde vara hårda och tvärtom. Straffläsning och straffarbete bör vara kvar för att inte slappheten skall bli alltför stor. En allmän uppräckning bland eleverna skulle vara på sin plats och det kan då naturligtvis diskuteras om straffarbete hjälper el-

ler inte. Hur som helst med det, som det nu är finns inte den rätta andan för skolan och dess regler.

En del regler kunde omedelbart strykas. En sådan är bestämmelsen om att man skall ha portfölj med sig till plugget. En sådan sak fungerar bara inte i praktiken. Regeln om nätan slutna bandspelare på rummen fungerar inte heller. Bort skulle också de s k självskrivna ordningsreglerna, som fått formen av privilegier. Att t ex bara tredje ring får stå på översta kaxis är löjligt och den regeln håller tack och lov på att försvinna. Att andra ring inte behöver plocka papper efter bioföreställningarna på lördagarna och att tredje ring har företräde i bokhandeln och i kiosken är också direkt felaktigt.

I stort skall dock sägas att ordningsreglerna är bra men borde gås igenom så att de kommer att användas på rätt plats och vid rätt tillfälle. Ordningsregler skall inte finnas bara för att det så skall vara.

Barden

SLANGKLÄMMOR

i järnhandeln
hos biltillbehörsfirmor
på bensinstationer

Radio • TV

Grindbergs Radioaffär

MALMKÖPING 0157/201 90

Auktoriserad service

forts. från sid. 27

frågar man sig vad slaskhinkarna vid sidan av vagnen skall vara till. Det finns fler negativa saker att plocka fram, sånt som personalen får kämpa med efter varje måltid. Direkt felaktiga saker — det vet jag i egenskap av arbetare i kulisserna.

Jag klagar inte på maten, men förstår inte resonemanget som förs: att eftersom det serveras lagad mat bara två gånger om dagen så har det skapats bättre förutsättningar för variationer än tidigare. Om man inte tycker om fisk går man inte om tisdagar och fredagar. Det var lika med det gamla systemet med en mer eller mindre spikad matvecka, vecka ut och vecka in.

Det finns i alla fall numera en positiv sak nämligen att *alla* får maten direkt från värmeplattan. Men annars är det bara att finna sig i det nya systemet och hoppas att alla skall göra det bästa möjliga av situationen. Om alla bjöd till skulle säkert det negativa kunna elimineras och kanske skulle det nya systemet då en dag kunna tas som en självklarhet. Men då måste det mer positivt andas till!

En som väntar på reaktion

forts. från sid. 27

varje bord skulle bättre kunna sörja för ordningen vid varje bord, trodde vi.

• *Dessvärre visade det sig att bordscheferna i många fall nonchalerade dessa förtroendeuppgifter. Därigenom kom större delen av arbetet att falla tillbaka på elevrådet. Ansvaret för det likaså försämrade bordsskicket, som elevrådet tyckt sig märka, har också skjutits åt sidan.*

Det ter sig därför svårt för oss att, utan de andra elevernas stöd, uppfylla alla de krav som ställs på oss. Visserligen har övergångsstadiet mellan den gamla och nya matordningen passerats men än är inte allt helt färdigt och därmed har somliga inte helt accepterat det gamla systemet som definitivt slut.

Visserligen har ordningen och den allmänna uppfattningen om den nya matordningen blivit bättre under vårterminen. Men från vår sida hoppas vi på en med allas hjälp ytterligare förbättrad ordning. Vi tror att en skärpning hos alla skulle medföra att trivselen i matsalen väsentligt förbättrades.

"Representanter för elevrådet"

Kundernas
förtroende
vår bästa
reklam

Hälsingborgs Tryckcentral

252 23 Hälsingborg - Tel. 042/11 17 46

Boktryckare TORSTEN BERGHAMMER

Många fördelar . . .

forts. från sid. 27

mellanmålet och kvällsmålet är frivilliga.

Vad har då barsystemet för fördelar ur skolans synpunkt. Jo följande:

• *En nedskärning av personal är möjlig. Detta är gynnsamt ur ekonomisk synpunkt men vi har också, som alla vet, i många år haft svårt att få serveringspersonal i tillräcklig omfattning. Senaste åren har systemet fungerat tack vare att elever anlitas.*

• *Själva matbanteringen behöver idag inte passera så många moment från kök till gäst. Den tidigare uppläggnings av mat på olika fat och karotter är idag eliminerad och man behöver bara lägga upp från exempelvis stekbord till värmekärl, varifrån maten sen direkt kan serveras. Detta för med sig att maten idag utan svårighet kan hållas och serveras varm.*

• *Vi har vidare klart för oss att den mat som idag blir över efter en måltid, betydligt lättare och angenämare kan tas om hand för att serveras som rester dagen efter. Svinnet blir alltså mindre.*

• *Genom att köket nu bjuder lagad mat endast två gånger per dag har vi skapat en bättre förutsättning för variation än tidigare.*

• *De ändrade matiderna ger även eleverna bättre möjligheter att ta vara på sin fritid. De elever som vill ägna sig åt idrottsliga aktiviteter efter skolan behöver inte komma till idrottsplatsen proppmätta, vilket ju ur medicinsk synpunkt är helt felaktigt.*

• *Det finns mycket att anmärka på ordningen i matsalen tidigare. Matsalen är ju ur akustisk synpunkt mycket dålig och med omkring trehundra matgäster blev också bullernivån därefter. Att samtala vid bordet var nästan omöjligt tidigare.*

Idag har vi plats för ca 175 sittande och det är betydligt lugnare under måltiderna. Eleverna har delats in i två matlag, vilka har att passa vissa tider, dock inga exakta tider som tidigare utan eleverna har fördelen att kunna välja ankomsttid till matsalen under en serveringsperiod på maximalt 25 minuter. Det är valfri placering men det tycks som om eleverna själva har valt en "egen plats" där de oftast sitter. Bordsvärdarna finns fortfarande kvar. Det är framförallt under kvällsmålet, då matsalen blir något av samlingspunkt som vi är mycket tacksamma för den hjälp som bordsvärdarna ger oss.

Från skolans sida är vi väl medvetna om att alla förbättringar i samband med omläggningen ännu inte är fullt vidtagna. Vi hoppas bli kunna få fram mindre och mer lätthanterliga bord. Detta skulle i sin tur öka trivselen i lokalen, något som vi tycker att vi redan lyckats med delvis bara genom att bordens antal minskats och deras placering ändrats.

• *En klar nackdel med denna splittrade matordning är att vi inte längre vid något tillfälle under dagen har hela skolan samlad. Skolans möjligheter att meddela sig med eleverna har väsentligt försämrats. Den nya anslags-tavlan vid matsalsdörrarna är avsedd att täcka denna brist, men den är inte tillfyllest, tyvärr.*

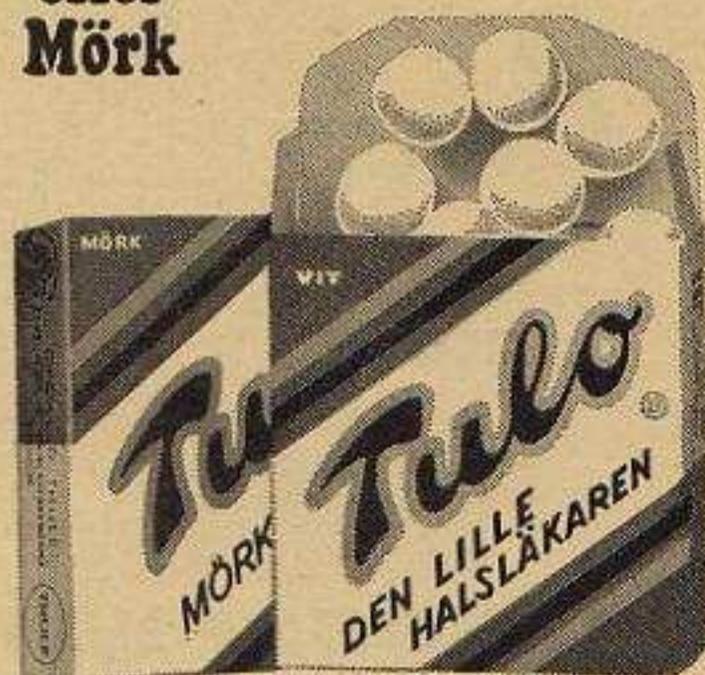
PM och meddelanden till klasserna är dagens sätt att hålla kontakt.

Våra erfarenheter av det gångna året måste sammanfattas som mycket positiva. Några detaljer i elevernas uppträdande i matsalen är vi inte nöjda med. Vi skulle gärna se en förbättring av i första hand ordningen under kvällsmålet. Låt oss hjälpas åt att skapa trivsel vid måltiden!

"Representanter för skolledningen"

TA EN TULO

Vit
eller
Mörk

"en pärla för halsen"

CHOKLAD-THULE